

ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮಹಾ 4316
ಪಾಠಶಾಲಾ, ಮೈಸೂರು.

೧. ಪುಸ್ತಕದ ಹೆಸರು
೨. ಗ್ರಂಥಕರ್ತೃ ಯಾ ಪ್ರಕಾಶಕರು
೩. ಅಕ್ಷರಪಾಠ ನಂ. 589
೪. ಕ್ಯಾಟಲಾಗ್ ನಂ. 4316
೫. ಬರೀದಿ
೬. ತಾರೀಖು

WD 1179-GBPM-6,000-17-1-45.

ಅಥವಾ ಕಳೆದೆಯಾಗಲಿ, ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡವರು ಇವರ
ಪೂರಾ ಬರೀದಿಯನ್ನು ಕೊಡುವದಕ್ಕೆ ಬದ್ಧರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ತಾರೀಖು

P.20

3027

4316

589

MAHARAJA'S SANSKRIT COLLEGE LIBRARY
MYSORE.

Accession No. 589 Date.....
Class No. 4316 Price.....

सहदेवमताचें ज्योतिषरत्न.

हानवीनग्रंथ.

लोककल्याणार्थ.

नारो आपाजी गोड बोले या नीतयार

करून

पुणें पेठसदाशिव येथें आपले.

वृत्तप्रसारक छापखान्यांत छाप.

आवृत्ति चवथी.

MAHARAJA'S COLLEGE LIBRARY,
MYSORE.

शके १७९९

तारीख १७ माहे जून सन १८७७

Accession No. Date

Class No. Page

4316

सन १८६७ चा आकर २५ व सन १८४७ चा आकर २० प्रमाणें सर्वप्र

कारचा हक्क नारो आपाजी गोड बोले या

नी आपणा कडे ठेविला आहे.

किंमत ६९० आणे.

पूर्वी धारा नामक नगरींत भोजराजा राज्य करीत असतां त्याच्या सभेंत सहदेव नामें ज्योतिषी प्रसिध्द होता. त्याचा जन्म वरदस्त्रीपासून झाला आणि तो विशेष पटीक नसून जें भविष्य सांगे तें अनुभव वास येत असे ह्मणून त्यास सहदेव जोशी असें ह्मणत.

हा सहदेव पैठण नामक गोदावरीचे कोरी एक गांव आहे तेथील रहाणारा होता सहदेव आणि भाडळी यांचा बाप मारुत जोशी या मांवाचा ज्योतिषी ब्राह्मण पैठणा पासून तीन कोशांवर जावळी ह्मणून एक रवेडें आहे. तेथील यजुर्वेदी ग्रामजोशी असें ऐकण्यांत आहे. त्यापासून ही दोन आपत्ये झालीं त्यांत सहदेव हा वरदस्त्रीपासून आणि भाडळी ही त्याच्या धर्मपत्नी पासून असें बोलतात.

याचा समग्र ग्रंथ कोठें आढळत नाही. परंतु कोठें कोठें स्फुट प्रकरणें मिळालीं तीं बहुत दिवसां पासून संग्रह केलेलीं तीं पूर्वी एकत्र करून छापिलीं. त्याच्या प्रती संपल्या यास्तव तो पहिला ग्रंथ सध्याहून नवीन संग्रह झालेला त्यांत मिळवून ही चवथी आवृत्ति छापिली आहे. यांत न्यूनाधिक्य होईल तें वाचकांनीं पूर्ण ठेपें कळविलें असतां ग्रंथकर्ता त्यांचा आभारी होईल, व पुढील आवृत्तींत चांगली सुधारणा करील.

नारो आपाजी गोड बोल.

पृष्ठ.	विषय.	पृष्ठ.	विषय.
१	वर्ष प्रतिपदेचें फळ.	११	पिंगळ्याचाग्रभ
२	बारा मासी शकू प्रतिपदाफळ		अवयवावर नक्षत्र पडल्या
३	शकू हितियेच्या चंद्राचें फळ		चें फळ.
	अमावास्येचें फळ.		तिथि जन्म फळ.
	रोहिणीचें फळ.		जन्म नक्षत्राचा गुण
४	संक्रांतीचें फळ.	१२	कंठक पहाणें साठसंफळ.
	रवळ्याचा गुण.	१२	गमनी वार नक्षत्रें वर्ज.
	शक्राचें दिशाफल		कार्यास व गमनास युक्त व
	शक्र अस्तोदयाचें मासफल		वर्ज
५	शक्र कोणे द्वारे गेला.	१३	चंद्र सोनाकीं बैठा.
	मंगळ उदयाचें फळ.		चंद्र प्राप्तीचें फळ
	बृहस्पतीचा उदय.		घर बांधावयाचा प्रकार.
	मल मासाची फळे		कूर्म भिंतीचा पाया.
६	शीघ्र प्रसूति ग्रंथ		घराच्या रवांवास सुहूर्त
	हलचक्र.	१४	द्वारचक्र
	घोडे आणा वयास सुहूर्त		चक्रास सुहूर्त
७	नारीस शत्रु आला तें पहाणें		गृहारंभास मास
८	आयुष्याची मर्यादा.	१५	गृहारंभास तिथी.
९	मूळ नक्षत्रा वरील जन्मफल		ध्वजाच्या जाती
	भद्रा कोणते दिवसेतें		भिंतीचा सुहूर्त.
१०	भद्रा कोणते लोकीं तें		घराचें फळ.
	नवीन वस्तू घरांत आणा		सुहूर्त रवांवाची दिशा.
	वयास सुहूर्त	१६	कोणत्या नक्षत्रावर कायका
	लैकल जन्मलें तें पहाणें		र्य करावें तें
	महानक्षत्राचें वाहन प.		कोणास काय योग्य तें
	जोगिणी कोठें तें प.	१७	शेषाचें मुख.
	घर बांधावयास महिना		शेषाचें फळ.

	तिथीचें जन्म फळ		गांवास गेलियाचा प्रश्न.
	वाराचें जन्म फळ व वारा मा.	४३	विहीर खणा वयास मु०, कूपन.
	नक्षत्र जन्म फळ. जन्म फ.		पिंगळा शब्द रात्रीचा.
३१	अश्विनी जन्म फळ	४४	घटितमान घातादि कोष्टक
	राशि फळ.		जाती भेद.
३३	अवकाशपरिज्ञान.	४५	चोराचा प्र०, कार्याचा प्र०, शिंक.
३४	घबाड मुहूर्त व स्वर शकून.		पाल जंबूक प्रश्न, काकशब्द
	पिंगळा शब्द, काल कोठें		प्रश्न, होल्याचा प्रश्न, अपशकु
	नेत्रस्फुरण,		न, शिंकचा प्रश्न, काकस्थ
३५	अंगस्फुरण व गमन काळी दुःश.		शिंकून.
३६	गमन काळी उत्तम शकून, शेतकी	४६	पिंगळ्याचा प्र० पालीचा व कुन
	करण्यास मु० व अंगछाया प्र०		रेफडफडीचा व कर्करी काव
३७	अंक प्रश्न, कोणते वारी काय कामें		क्याचा प्रश्न व प्रहर मान,
	करावयाचीं तीं		स्फुट दोहारे
३८	नवीन वस्त्र परिधानास दि०, सव	४७	ह्याणी.
	र्ण रत्ने परिधानास मु०, श्म-	४८	अधीक मास वक्ष्यमासा
	श्रुकर्मास नक्षत्रे, विद्याभ्या		चें कोष्टक.
	सास नक्षत्रे, औषध घेण्या		
	स दिवस, सूर्य व चंद्र नक्षत्रे,		
	गुरुचुक्रत्याचा प्रश्न.		
३९	राजमंग योग, इंद्रधनुष्य, ज		
	चकाळीं भूळ नक्षत्र कोठें, तें,		
	आम्हेषा जन्म फळ. मुलाचें		
	नांव ठे० दि०, पर्जन्य प्रश्न दोहो		
४०	स्त्री पुरुष नपुंसक नक्षत्रे		
	जन्म काळचीं फळे.		
४१	मूल पाळण्यांत या दिवस व		
	अन्नप्राशनास दिवस,		
	योगिनी कोठें, काल कोठें		
४२	नक्षत्र योगी कोष्टक.		

समाप्त.

आदिनवारीं पाडवा पडे तरीं - ते वर्षी कण महाग होय रायासीं वें पडतीं ॥ वारा बहुत वाजेळ ॥ आग्रधान्य थोडें पिकेळ ॥ पश्चात्धान्य बहुत पिकेळ ॥ सपरी होय ॥ महर्गता होय ॥ गायी, महिषी दूध थोडें देतील ॥ आर्षे निस्तोष जातील ॥ वायू दुणा होय ॥ लोकांस पीडा होईल ॥ वसासीं फळें थोडीं येतील ॥ चोर भय होईल ॥ उन्हाळा भारी होईल ॥ आड, विहिरी, नद्या तळीं आदतील हीं आदिनवारीं पाडवा पडल्याचीं फळें जाणावीं.

सोमवारी पडे तरीं - घरो घरीं आनंद होय ॥ दोन्हीं पिकें सकाळ होतील ॥ वसासीं फळें बहुत येतील ॥ दूध, तेल, लवण, कापूस अवघ्या वस्तू सवंग होतील ॥ धान्य, कापड संग्रह कीजे ॥ व्यापारीं बहुत लाभ असे हीं सोमवाराचीं फळें जाणावीं.

मंगळवाराचीं फळें - तर ह्या वर्षी लोहपात, नक्षत्र पात होईल ॥ रायासीं झंझो होतील ॥ राज्जिक अतिशय होईल ॥ चोरांची नागवण उठेल ॥ पाणी खंडळ मंडळ होईल ॥ रोग व तांबेरा पडे ॥ लोकांस रक्त दोष लागतील ॥ लेंकसां पीडा होईल ॥ बाळंतिणीस अडचणी येतील ॥ रस, धातु, सोने, रुपें, हीं सर्व सवंग होतील.

बुधवारचीं फळें - पीक पाणी बरें होय ॥ राजाप्रजा सरवी ॥ धान्य, रस, धातु सवंग होय ॥ अवघ्यास आनंद होईल ॥ गायी, ह्यशी, घोडी हीं सर्व सवंग होतील ॥

बृहस्पतवाराचीं फळें - पीक पाणी बरें होय ॥ अवघ्या वस्तू सवंग होतील ॥ एकमेकाशीं प्रीती बटिल ॥ धनें, कपें करून लोक आनंद पावतील ॥ स्वधर्म चालेल ॥ सुभिक्ष होय ॥

शुक्रवारचीं फळें - बरें होय मेघवर्षा व चांगला होईल ॥ पिकें बहुत होतील सवंग सकाळ होईल ॥ घरो घरीं मांगल्य प्रवर्तेल ॥ सर्वरस, रेडीम, रत्न, माणीक सातें, मोतीं सर्व सवंग होईल.

शनीवाराचीं फळें - राज्यावर परचक्रें चालतील ॥ जहाजे बुडतील ॥

रोग उद्भवतील ॥ पाऊस थोडा पडेल ॥ सर्वधान्य महाग होईल ॥ नीळ, उडीद पिकतील ॥ काळी लुगडी, कांबळी वेगळी करून वरकड महाग होतील ॥ रसधातु महाग होईल ॥ कारभारी लोकांस पीडा होईल ॥ राजेशंजनील ॥ दोनी दळांचा भंग होईल ॥ धरणी कंप होईल ॥ उत्स पात होईल ॥

बारा माशीं शुकृप्रतीपदेचें फळ.

आदित्यवारी पाडवा पडे - तर धारणमहाग होय ॥ जों धळें, गहू, चणे, चवळे हीं धान्ये महाग होतील ॥ सोनें, रुपें, तांबें, कांसें, ओखदें, गायी, हारी, घोडीं सवंग होतील ॥ उन्हाळा भारी होईल ॥ रक्ते पीडतील ॥ वारा बहुत वाजेल ॥ पाणी घालीत असतां झाडें कोमेजून जातील ॥ फळें थोडीं येतील ॥ ज्वर, रवोकला, रवरूज इत्यादिक रोग बहुत उपजतील ॥ सिंहरात्रीचें देश, गांव यां वांचून येरे देशीं हें फळ बोलावें ॥ लोकभले असतील हीं आदित्यवाराच्या पाडव्याचीं फळें सोम वृहस्पती शुकृवारी पाडवा पडे - ते मासीं सर्वदेशीं पीक पाणी बरवें होय ॥ राजा, प्रजा प्रतिष्ठा पावतील ॥ एकमेकांशीं आनंदानें भेटी होतील ॥ रोगशमतील ॥ आवड्या वस्तु सवंग मिळतील ॥ चर्म महाग होईल.

मंगळवारी पाडवा पडे - तें मासीं देवटी धारण चढे ॥ नक्षत्र पात होय ॥ गांवां गांवां लोकांसीं वैरें पडतील ॥ चोऱ्या होतील ॥ दरबडे पडतील ॥ खंडक मंडक पीक होईल ॥ तेल, तूप, गूळ, सोनें, रुपें तांबें, पोफळ, सुगंध, कस्तूरी, कांबळी, रंगीत कापड, शोळ्या, मेंढ्या ह्या वस्तु सवंग होतील ॥ विहिरी कोरड्या पडतील ॥ वृक्षांचीं पानें, फळें झडतील ॥ वृश्चिका वांचून येरे रात्रीचे गांव सरवें नांदतील ॥ वस्तु महाग होतील ॥ हीं फळें नदीचे गांवां जाणावीं ॥ वृश्चिकरात्री गांवरेवेडी पीडाफार पावतील ॥ तूळ रात्री अल्प पीडा पावतील.

बुधवारी पडेतर - पंडितांसीं सरवसमाधान होय ॥ राजे आपले गयीं बडिवार बोलतील ॥ गर्भिणी स्त्रियांसीं हानी असे ॥ सर्वधान्ये महाग होतील ॥ येरे वस्तु सवंग होतील ॥

शनिवारी पडेतर - तीळ, उडीद, साव्या वांचून येरा कणास धारण होय ॥ वारा बहुत वाजेल ॥ वाहायेळी येतील ॥ उंदीर, मांकडें बहुत जन्मतील ॥ तेला वांचून येररस महाग होतील ॥ अनेक रोग उपजतील सर्पी दरादीक उदरें तिडका उठतील ॥ बाळें, स्त्रिया चांस दुखें अनेक होतील ॥ मकर कुंभावांचून येरे देश गांव पीडा पावतील ॥ कुंश उपजतील ॥ महर्गता होय ॥ सौराष्ट्रदेशीं झगडे लागतील ॥ पक्षी जातीस रोग उपजतील ॥ पुरुषासीं काम थोडा होय ॥ स्त्रियांसीं दुणाचढे हीं व पडे स्त्री विघडे हें शनिवाराचें फळ रोकडें.

शुकृद्वितीयेचा चंद्राचें फळ.

अश्विनी, कृत्तिका, मृग, पुष्य, मघा, पूर्वाफाल्गुनी, हस्त, चित्रा, अश्लेषा, मूल, पूर्वाभाद्रपदा या अकरा नक्षत्रीं बिजेचा चंद्र तरी धान्य, कापड, सोनें, रुपें, फळें, लवण या वस्तूंची साधारण धारण असे भरणी, आर्द्रा, आश्लेषा, स्वाती, शततारका, या पांच नक्षत्रीं चंद्र तरी सर्व वस्तु महाग होतील, पाऊस न बरवें, पाणी गयीं गयीं थोडें होय अवकाळीं हीं व पडे ॥ उन्हाळा फार ॥ वारा बहुत वाजेल ॥ आगी लागतील ॥ कण महाग होईल ॥ महानद्यास खांडवें पडतील ॥ लहान नद्या कोरड्या पडतील.

श्रीहिणी, पुनर्वसु, उत्तरा, फाल्गुनी, विशाखा, उत्तराषाढा, उत्तराभाद्रपदा या नक्षत्रीं चंद्र ॥ तें मासीं बहुत रुकाळ होय ॥ धान्ये निरोगी पिकतील, उन्हाळा स्वल्प होय लोक आनंद पावतील ॥ सर्वरस धातू वस्त्रे-काष्ठें, सवंग होतील.

अमावास्येचें फळ.

अमावास्या आणि संक्रांती एकावारी पडे - तर तें मासीं धारणमहाग होय. मंगळवारी अमावास्या पडे तर रायांसीं वैरें पडती, लोहपात होय दरबडे पडतील, लोक बहुत पीडतील, शनिवारी पडे तरी लोकांसीं रगत रोडा होय, वारा बहुत वाजेल, सर्व धान्ये सर्वरस महाग होतील, आगी लागतील, जनासी बहुत पीडा होईल ॥ बाकीच्या वारी पडे तरी राजा प्रजा सरवीं ॥

रोहिणी नक्षत्राचें फळ.

आषाढ शुद्ध दशमीस रोहिणीतरी - रुकाळ होय, लोकांस आनंद

ज्योतिषरत्न.

द होईल, मंगळ तुरें वाजतील, आषाढ शुद्ध एकादशीस, पडे, तें वर्षीं मर
क वाहे रोग वाढतील शुद्ध ११ एकादशीस पडेतर दुकाळ होय, कण महा
ग होतील, आषाढ शुद्ध नवमी ९ शनिवारीं रोहिणी पडेतर दुकाळ-
होय. नक्षत्र भंग होतील, थोर थोरांसीं मृत्यु होय आषाढ शुद्ध ९ नव
मी शुक्रवारीं पडेतर सुकाळ होय. धान्यें पिकतील. घरोघर आनंद होय.

संक्रांतीचें फळ.

कर्कसंक्रांत आदितवारीं पडेतरां - दुणी धारणाचें, सोम, बुध, शुक्र
गुरुवारीं पडेतरां धारणा सवंगना महाग होईल. मध्यम असे, मंगळवारीं पडे
तरां दुणी धारणाचें. शनिवारीं पडेतर चौगुणी धारणा होय.

चंद्रसूर्याच्या खळाचा गुण.

भाद्रपद रुषा ७ मीस सूर्य खळें करी तर हीं व पडे, मार्गशीर्ष रुषा ८ मीस
व पौषमासी पौर्णमासी खळें करी तर हीं व बहुत पडेल, पारवरे मरतील,
कफास रुद्धी होईल, पौष शुद्ध ९ मी आदितवारीं सूर्य खळें करी तरां तां
बेरा पडेल.

शुक्राचें फळ.

शुक्रपूर्वदिशेस तरी - पाणी खंडळ मंडळ होय, शुक्रपक्षां शुक्रवा
रीं शुक्रउदय किंवा अस्त करी तर ठायीं ठायीं नक्षत्र भंग होईल, जनासीं
अनेक पीडा होतील अथवा पर्जन्य रुष्टी अतिशय होईल, रुषापक्षां
शुक्रवारीं अस्त किंवा उदय तर सुकाळ होय, भरणी, कृत्तिका, रोहिणी,
मृग यां नक्षत्रीं अस्त किंवा उदय होय तर चतुष्पादांसीं नाश होय, आ-
र्द्रा, पुनर्वसू, आश्लेषा यां नक्षत्रीं होय तर पाऊस बरवा पडे, सुकाळ होय.
मघा, पूर्वा, हस्त, चित्रा, यां नक्षत्रीं होय तर पीक खंडळ मंडळ होय, ज्ये-
ष्ठा, मूल, पूर्वाषाढा, श्रवण यां नक्षत्रीं होय तर, महर्गता, धनिष्ठा, शततार
का, पूर्वाभाद्रपदा, उत्तराभाद्रपदा रेवती, अश्विनी, कृत्तिका यां नक्षत्रीं सु-
काळ होय.

शुक्राचें अस्त्वोदयाचें

मासफळ.

चैत्र, वैशाख चतुष्पाद नाश ॥ ज्येष्ठा महिहाले, आषाढीं, महिजल शोष
श्रावणी लोक नाश करी भाद्रपद राजपद बंध, अश्विनी घातपीक होय
कार्तिक मार्गशीर्ष महिडोळे, पौष राजे भिडती माघीं महिडुले फाल्गु

सहदेवमताचें

नीं धारणा महाग होय.

शुक्रकोणे द्वारें गेला.

ते पाहाणे.

आश्विनी पासून ९ नक्षत्र पर्यंत मेषद्वारा मघा पासून पांच नक्षत्रें,
वायुद्वारा स्वाती पासून आठ नक्षत्रें, धनद्वारा, धनिष्ठा पासून पांच नक्ष-
त्रें धुळिद्वारा.

मंगळाचे उदयाचे

फळ.

मेष वृषभां उदय करी तर - उडीद, तीळ, नपिके, येराधान्या खंडळ
मंडळ पीक होय, मिथुन कर्क होय तर अति रुष्टी होय अग्रधान्यें जातील
जोडकें, गहू, चणे, पिकतील सिंहीं उदय करी तर सोने, रुपें, पितळ, तेल
महाग होईल. कन्येवर दुष्काळ पडेल, तूळेवर दणकाळ फळें महाग हो-
तील, कणाशी धारणा होय वृश्चिकीं चोरभय, अग्निभय, सर्प, बिंचू बहु-
त होतील. पीक पाणी बहुत होय, धनि उदय तें साळीं ऊंस थोडे पिकतो-
ल, श्रावण भाद्रवा कोरडे जातील मकरीं उदयोतरीं पहिलें पाणी पडेल
अग्रधान्यें जातील पश्चात् धान्यें बहुत पिकतील कुंभीं उदय तरी पर्जन्य
अति रुष्टी होय तेणें ओला दुकाळ होय पिकें जातील, मीनी, अश्विनी उ-
दय तरी राजभय होय, कणधातू चतुष्पाद आदिकरून अवघ्या वस्तू म-
हाग होतील. परचक्रासीं युद्ध सांगे.

बृहस्पतीचा उदय.

ज्येष्ठमासी उदय तरी - अल्प पर्जन्य पडे, खंडळ मंडळ पीक होय आषा-
ढीं उदय तरी, रायांसी संग्राम होय देशो देशीं पळणी होय दुष्काळ पडे आ-
वणमासी उदय तरी घरोघरी सुकाळ होय आनंद होय, भाद्रपदीं पश्चात्धा-
न्यें सुकतील, अल्प पीक होईल, अश्विन मासी कण महाग होईल. वायूबा-
देल पौष माघमासी उदय तरी पर्जन्य खंडळ मंडळ पडेल, धान्य महर्गता,
परंतु प्रजासुखी.

मलमासाचीं

फळें

चैत्र दोन जरी होती - धान्यपिके क्षिती वैशाखीं आनंदती सकळ लोक
वैशाख दोन जरी होती, सर्वजन सुखी असती, धान्यपिके क्षिती, आसमास

(६)

ज्योतिषरत्न.

ज्येष्ठ दोनजरी होतीं तें अपार राजे मरती आषाढ दोन होती पाऊस नप डे क्षिती, जकें करूनी शोषती भूमंडकें, श्रावण दोनजरी होती तरी दुर्गि क्षपडे क्षिती, अपार नासती जन पृथ्वीचे ॥ भाद्रपद दोन होती, तरी सर्व धान्य पिके क्षिती, चिंतिलें फळ पावती सर्वजन, अश्विन दोनजरी होती, तरी चोरा पासून भयें होती, राजीक राष्ट्रि होय आति सार्वभौमरा यासी.

शीघ्र प्रसूतीयंत्र.

प्रसूत नहोतां दारवविजे विधेगज, अग्नी तीन ३, वेद ४, रस ६, बाण १ वसू आष्ट रस ९ सुनि ७ पक्ष २ नवकोटका मध्ये प्रसूत काळीं भूमी विलोप्य सूरवेच नाश प्रसवती शीघ्र

७	१२	१	१४
११	८	१३	२
१६	३	१०	५
४	१५	१६	९

८	१	६
३	५	७
४	९	२

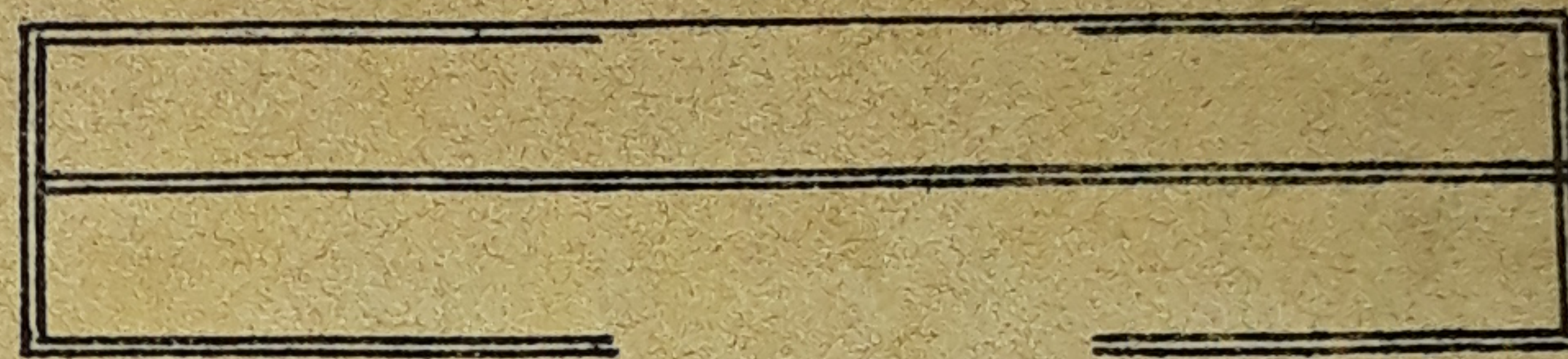
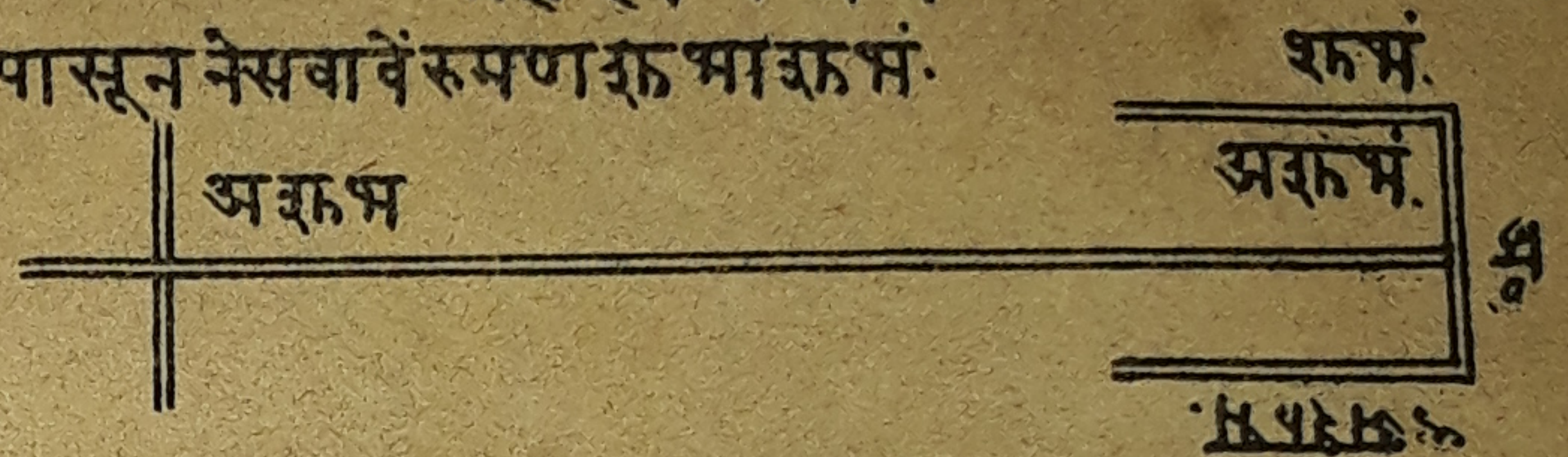
मेषलग्नी तांबडी वस्तु असे ॥ १॥ वृषलग्नी पांढरी अथवा पिवळी- असे ॥ २॥ मिथुनलग्नी पिवळीच असे ॥ ३॥ कर्कलग्नी श्वेत असे ॥ ४॥ सिंह आरक्त ॥ ५॥ कन्या पिवळी ॥ ६॥ तुळी श्वेत ॥ ७॥ वृश्चिकी तांबडी ॥ ८॥ धनी पिवळी अथवा श्वेत ॥ ९॥ मकरि काळी लुणा ॥ १०॥ कुंभी लुणा ॥ ११॥ मीनलग्नी श्वेत वस्तु ॥ १२॥ चंद्र ॥ १३॥ नेत्र ॥ १४॥ राम ॥ १५॥ वेद ॥ १६॥ पांडव ॥ १७॥ षष्ठ ॥ १८॥ सुनी ॥ १९॥ वस्तु ॥ २०॥ नंदा ॥ २१॥ अवतार ॥ २२॥ रुद्र ॥ २३॥ हादशादित्य ॥ २४॥ आषाढेंच शनीपंच ॥ श्रावणी रविपंचके, श्रीसे भाद्रपदे पंच कर्तव्यो धान्यसंग्रह, आषाढे श्रावणे मासे माघेकें पंचमं भवेत्. तदार्थो जायते घोरः पिता विक्रयते सुता. हलचक्र.

रामरामगुणापंच, रामरामगुणास्मृताः ॥ अकारादि सूर्य नक्षत्र, आरुभक्त मसेवच सूर्यनक्षत्रा पासून दिवस नक्षत्रें मोजावीं, पहिलें नक्षत्ररु

सहदेव मताचें.

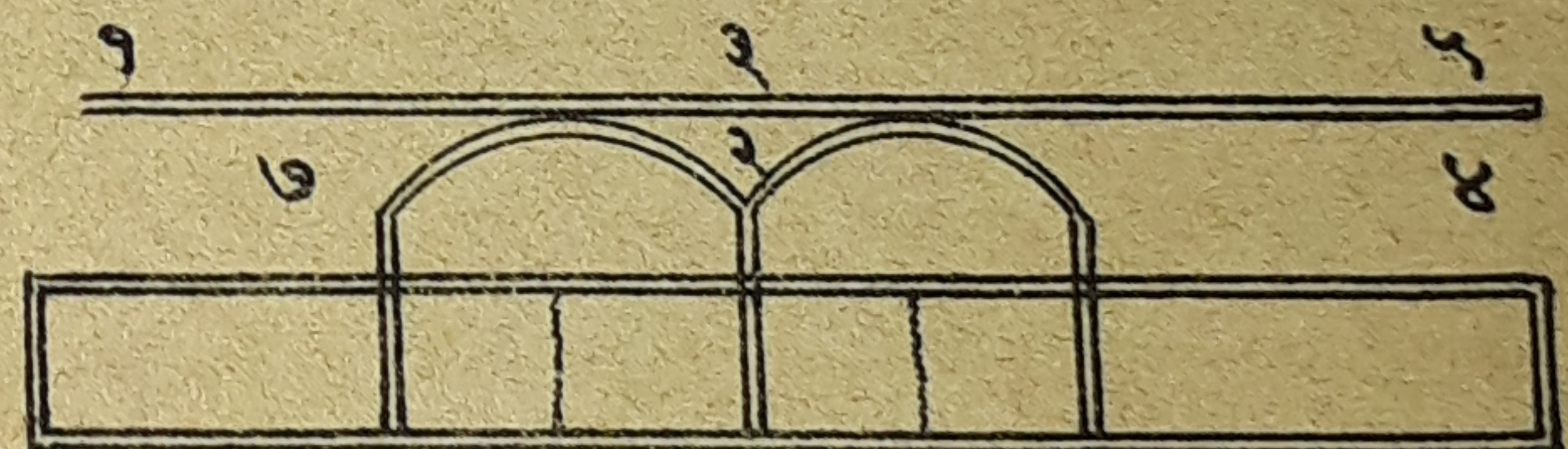
(७)

मण्या पासून नेसवावें रुमणक भाकभं.

३ माथाशद-
कोठेंकाजळ
कोणहीं
१२ अनाष्टापीक
होय
४ पुच्छनीलंहुलिन
५ बाहे भय सांगें.

सूर्य भात गणेश्वंद सप्तधीर भागमा हरेत त्रिष्ठ भरण चैहदु स समहता आडक एक पंचचत्वारो आडक नाशती चक्रा चक्राचमुहूर्त

सूर्यनक्षत्रा पासून दिवस नक्षत्रा पर्यंत मोजावें, १ नेसवावें पहिलें कोट वरिसे धनलाभ सांगे दुसरें २ माधिदुःख हानी सांगे चवथा मा था नवव्यास योग्यता पांचवा ५ कातरी मध्ये मृत्युयोग ७ सप्तमेश गहानी ३ बैरा बैसला हय लाभ सांगे २ अष्टमा उजवा शेला सर्व ला भसांगे.

घोडे आणावयाचा

मुहूर्त.

आडरवकें ५ लोम पृष्ठी वरी लाभ १० हृदयीं नाश ५ कांसि वरी नाश २ चरणीं आपदा भोगे ४ मुरवीं लाभ २ सूर्यनक्षत्रा पासून दिवस नक्षत्रें मोजावीं, मोजून नेसवावें.

नारीस ऋतु आलातो पाहणें.

(८)

ज्योतिषरत्न.

चैत्रमासीप्रथमशुक्ल - नारी विधवा वैशाखे धनसंपदा, ज्येष्ठे रोगी मृत्यु भवेत्, आषाढे पृतप्रजा, श्रावणे धनिका भवेत्, भाद्रपदे स्रुचनारी, आश्विनी, तेजारिणी, कार्तिकी, निर्धन नारी, मार्गशीर्षे बहुप्रजा, पौषे पुत्रवती नारी, माघे पुत्र स्रुवानिच, फाल्गुनी स्रुवसंपदा हीं मास लक्षणें.

आता पुटें वार लक्षणें.

आदित्यवारी - विधवा नारी, सोमवारी पतिव्रता, मंगळवारी हानी, बुधवारी कन्या प्रसूती, गुरुवारी पुत्रवती, शक्रवारी बहुप्रजा शनिवारी वंध्या, हीं वारांचीं लक्षणें.

तिथिलक्षणें.

प्रतिपदा - स्वयंपाकिणी, द्वितीया भाग्यवर्धिनी, तृतीया धनपुष्टा गी चतुर्थी हृषली भवेत्, पंचमी कुश्वळानारी, षष्ठी व्याधिष्ट भवेत्, सप्तमी कुश्वळानारी, अष्टमी तमोशानि, नवमी कामवर्धिच, दशमी बहुप्रजा एकादशी पुनरुत्थी द्वादशी बहुप्रजा त्रयोदशी कामी, चतुर्दशी पौर्णिमा अमावास्या उभया वल्लि भवेत् ग्रहामध्ये स्रुवप्राप्ती, घराहारा वियोगिनी, शिवेसंप्राप्ती धनामध्ये बहुजा.

सामुद्रिकलक्षणें.

आयुष्याची

मर्यादा पहाणें.

जेवेळेस प्रसूत होय ते वेळेस नक्षत्र पहाणें.

आदान.

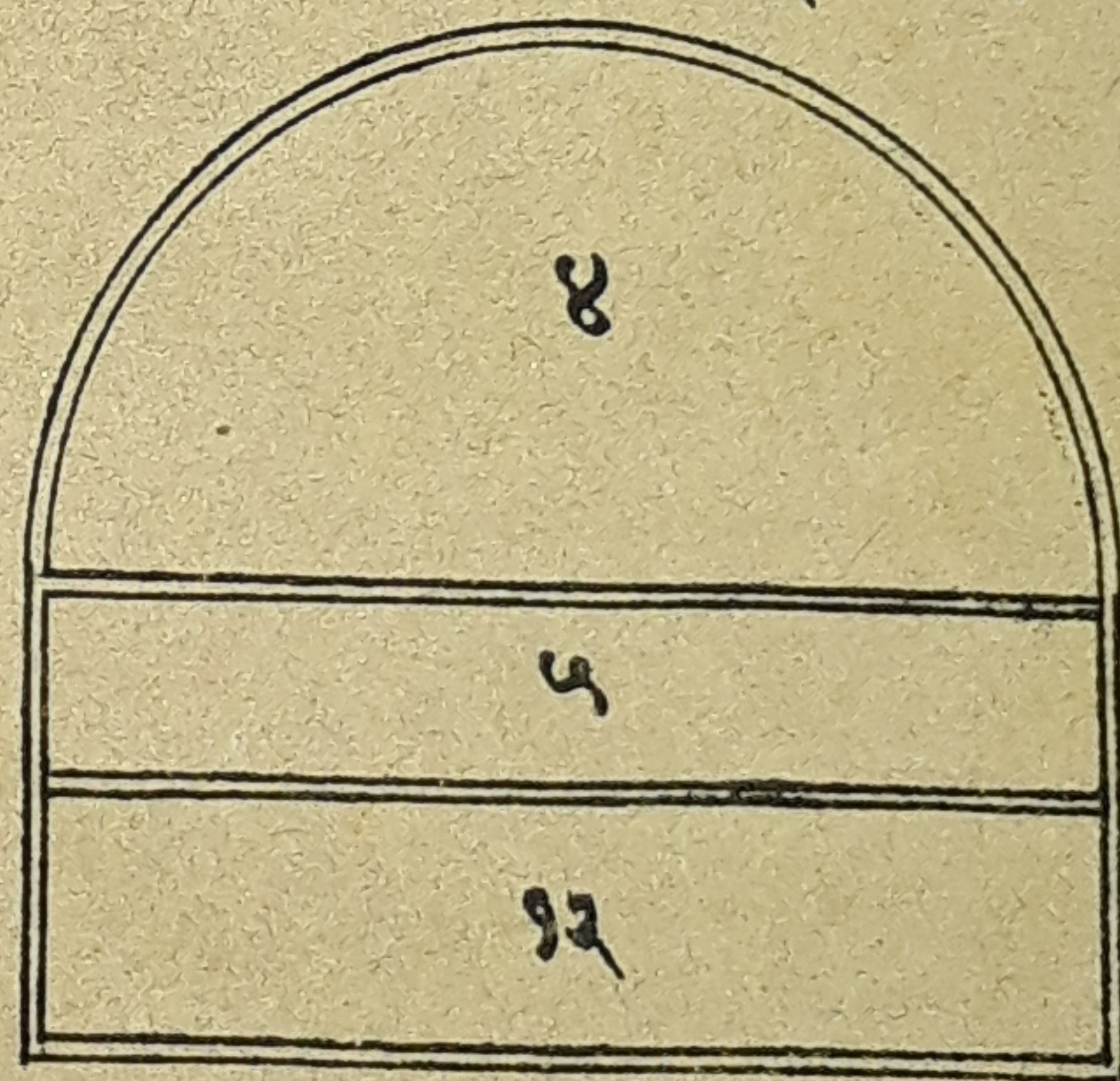
आश्विनीवारी उपजेतरी - दिवस दोन, मास दोन वर्षे दोन, तें चुके तरी वर्षे ३५ मरण वर दिवस दोन, मास दोन, वर्षे दोन, तें चुके तरी वर्षे ७५ कृतिकावर दिवस १२ मास ११ तें चुके तरी, वर्षे १००, रोहिणीवर दिवस १ मास १ तें चुके तरी वर्षे १०० मृगावर दिवस तीन वर्षे ३ तें चुके तरी वर्षे ४० आर्द्रावर दिवस ४ मास ४ वर्षे सात तें चुके तरी वर्षे ९६ पुनर्वसूवर दिवस ४ मास ४ वर्षे सात तें चुके वर्षे ७२ अश्लेषावर दिवस ४ मास ४ वर्षे सात तें चुके वर्षे ९० आश्लेषावर दिवस सात मास ७ वर्षे तीन तें चुके तरी वर्षे ३५ सर्पउंडां मरण होय मघावर, दिवस तीन मास ३ तें चुके

सहदेवमताचें.

(९)

तरी वर्षे पासष्ट ६५ चोरी करील, मारला जाईल ॥ पूर्ववर्दिदिवस - मास - वर्षे - तें चुके तरी वर्षे ६९, उत्तरावर दिवस ७ मास ७ वर्षे १५ तें चुके तरी वर्षे ४९ हस्तावर दिवस - मास - वर्षे - तें चुके ७५, चिन्तावरी दिवस १२ मास १२ वर्षे १५ तें चुके तरी वर्षे ५७ ॥ स्वातीवर दिवस ४ मास ११ वर्षे १५ तें चुके ५८ ॥ विशाखावर दिवस ४ मास ४ वर्षे १२ तें चुके तरी वर्षे ९०, अनुराधावर दिवस ३ मास ३ वर्षे ११ तें चुके तरी वर्षे ९३ अश्लेषावर दिवस चार ४ मास ४ वर्षे ११ तें चुके तरी वर्षे १०० पूर्वाषाढावर दिवस ३ मास ३ वर्षे ७ तें चुके तरी वर्षे साठ; उत्तराषाढावर दिवस ६ मास ७ वर्षे ७ तें चुके वर्षे ६० ॥ श्रवणावर दिवस - मास - वर्षे ७ तें चुके ७० ॥ धनिष्ठावर दिवस ४ मास ४ वर्षे - तें चुके तरी वर्षे १०० शततारकावर दिवस ५ मास ५ वर्षे ३० तें चुके तरी वर्षे १०० अश्लेषावर दिवस १ मास १ वर्षे ३ तें चुके तरी वर्षे ९० ॥ उत्तराभाद्रपदावर दिवस ७ मास ७ वर्षे १४ तें चुके ९१ वरदिवस ७ मास ७ तें चुके तरी वर्षे १०० सत्तावीस नक्षत्रांचा होरा.

मूलनक्षत्रावरी लक्षणपत्र.

॥ सेंडा लाभ ॥ ४

॥ मूल पान ॥ १२

॥ मध्ये हानि ॥ ५

॥ वंधुनाश ॥ ३

॥ मामास वोरवटे ॥ ११

॥ यश वंत होय ॥ ८

॥ परधन पावे ॥ ७

॥ सफल राज्य करी ॥ १०

भद्रा कोणें दिशेस हें पहा.

चतुर्दशीस भद्रा पूर्व दिशेस ॥ अष्टमीस भद्रा अग्रे दिशेस ॥ सप्तमीस भद्रा दक्षिणेस ॥ पौर्णिमेस भद्रा नैर्ऋत्येस ॥ चतुर्थीस भद्रा पश्चिमेस ॥ दशमीस भद्रा वायवे दिशेस ॥ एकादशीस भद्रा उत्तर दिशे

स ॥ तृतीयेस भद्रा इशान्येस.

भद्रा कोणते लोकींते पहाणें.

मेष जळीं ॥ वृषभस्थळीं ॥ मिथुन स्वर्गीं ॥ कर्कजळीं ॥ सिंहस्थ-
ळीं ॥ कन्या अंतराळीं ॥ तूळजळीं ॥ वृश्चिक मूललोकीं ॥ धनस्व-
र्गीं ॥ मकरजळीं ॥ कुंभस्थळीं ॥ मीन अंतराळीं ॥

नवी वस्त घरास आणा वयाचासुहू.

नक्षत्रवर्ज, गाय, हौस, बैल, घोडे, गाडा, रेडा, रोहिणी, चित्रा,
मृग, मूल तिन्ही उत्तरा जाणा ॥ जीव चतुष्पद घरास आणा ॥
मेघ पथ्यें मरे, पूर्वेचोरने उत्तरे भोग रोगी होय ॥ चतुष्पदातें हानि
होय ॥

लेंकरूं जन्मलें तें पहाणें.

चतुर्दशीस अर्धरात्री रेवती स्वाती या नक्षत्रीं या तिथीस जन्म हो
य तरीं याता पित्यास तापसंचरे ॥ आस पास उजाड होय नांव धरेता
ब्राह्मण पीडा पावे.

महानक्षत्रांचें वहन पहाणें.

मेष मेंढा, वृषभ बैल, सिंह शाहामृग, कन्या जोंघळा, तूळें पिवळा,
तारू, धनें धरणी, वृश्चिके विंचू, मकरे ससरी, कुंभे कोल्हा, मीनमासा

जोगिणी कोठें हें पहाणें.

प्रतिपदा नवमी पूर्वस, द्वितीया दशमी उत्तरेस, तृतीया एकादशी
स अग्रयेस, चौथ बारस नैर्ऋत्येस, पंचमी तेरस वायव्य दिशेस, ष
ष्ठी चतुर्दशी दक्षिणेस, सप्तमी पौर्णिमा पश्चिमेस, अष्टमी अमावा-
स्या ईशान्य दिशेस.

घर बांधावयास महिनें शुभाशु.

चैत्रीं फळ होय ॥ वैशाखे धनागमन ॥ ज्येष्ठमासी भवेत्सुख, आ
षाढे पशुनाश ॥ श्रावणे धनवृद्धि ॥ भाद्रपदे भवेत् पीडा ॥ आश्विन
कष्ट किंवा घात ॥ कार्तिके मृतमा दिशे ॥ मार्गशीर्षे सरवसंपदा ॥
पौषे सरवसंपदा ॥ धनलाभ ॥ माघे अग्निजळे फाल्गुने लक्ष्मी प्राप्त.

पिंगळा प्रवृत्त फळश्रुती.

पहिले प्रहरीं बोले तरीं उजवा लाभ होय ॥ डावा बोले भयसांगें.
अग्निभयसांगे ॥ पुढें बोले भयसांगे ॥ अथवा राजभयसांगें ॥ पा

ठीशीं बोले जयसांगे ॥ दुसऱ्या प्रहरीं उजवाहानीसांगे ॥ अथवा दु
सरे दिवशीं भेटी सांगे ॥ डावा बोले लाभसांगे ॥ अथवा संतोषसांगे
॥ पुढें बोले गमनसांगे ॥ पाठी बोले स्त्री नाश, अथवा वीरवरें सांगे
तिसरा चवथा प्रहर शुभाशुभा नाही.

अवयवांवर नक्षत्र पडल्याचें फळ

पुरुषास नक्षत्र विरीं पडे तरीं वर्षे आयुष्यास १०० ॥ सुरवीप
डे तरीं वर्षे ८० ॥ नाभीस ॥ २० ॥ हृदयास ॥ २० ॥ जानुजंघ ॥ १५
पाई ॥ १० ॥ अथवा मास ॥ १० ॥ सूर्यनक्षत्रा पासून जन्म नक्षत्रा-
पावेतो मोजून नेसवावी ॥ स्त्रियास श्री ॥ ३ ॥ सुरवी ॥ ७ ॥ स्तनये
च ॥ ३ ॥ गुह्य ॥ ३ ॥ याचें फळ शिरीं ॥ विधवा ॥ बाळासुरे चतुष्पा
दामृत्य ॥ स्तनो लक्ष्मी ॥ सौभाग्य ॥ हृदयीं सौभाग्य भवतु ॥ ना
भी पुत्रवती ॥ गुह्ये च व्यभिचारिणी ॥ इति नारी लक्षणें ॥

तिथिजन्म फळ

पाडवा, साधू ॥ बीज बहिरा ॥ तीज अहंकारी ॥ चतुर्थी परहारीं
पंचमी उपकारी ॥ षष्ठी चाळक ॥ सप्तमी जोशी ॥ अष्टमी दरिद्री ॥
नवमी भोळा ॥ दशमी भाविक ॥ एकादशी विरुद्ध धरी द्वादशी प
रोपकारी ॥ त्रयोदशी मंत्री ॥ चतुर्दशी झंझार पौर्णिमा अमावास्या
जन्मेतो बंदी पडे.

जन्म नक्षत्राचा गुण.

आश्विनी योगी भरणी गृहस्थराव ॥ कृतिका अत्यायुधी जुगा-
री ॥ रोहिणी सप्तवेळारी ॥ मृग भाग्यसफळ आर्द्रा छत्रनिरोपण-
पुनर्वसु तस्कर ॥ पुष्य विद्वान ज्ञानी ॥ आश्लेषा निर्फळ वांछ ॥ म
घा योगीराज ॥ पूर्वा धर्मिष्ठ ॥ उत्तरा घात कर्मिष्ठ ॥ हस्त क्षत्री ॥ चित्रा
ओटाळ मैत्री ॥ स्वाती अल्पदरिद्री ॥ विशाखा ओटाळ मैत्री ॥ क
ष्ठी दरिद्री ॥ अनुराधा आचार शील ॥ ज्येष्ठा अधम ॥ मूल बुडती-
दोन्ही कुळें ॥ पूर्वाषाढ धनविद्या अपार ॥ उत्तरा षाढा महा चतूर ॥
श्रवणी हीन कर्मी ॥ धनिष्ठा धनलोभी ॥ महा कर्मी ॥ शततारका यो
द्धा ॥ पूर्वा भाद्रपदा वैरी रुषी ॥ उत्तरा भाद्रपदा महा बळी ॥ रेवती द
यावंत जगजेठी ॥ उपजल्या नक्षत्राचे गुण ॥ भाडळी बोले सहदे
वा ॥ हृदयीची खुण हृदयी ठेवा ॥ चउथ, बारस, रवि, गुरु, मंगळ वा

(१२)

ज्योतिषरत्न

रबरवा ॥ चवथ्या ज्येष्ठा मूळ आश्लेषा ॥ एते मेजो नरहोय ॥ सहा देव कहे भाडकी ये पुत्र पराया ॥

कंठकपहाणें.

पूर्व.
चैत्र
श्रावण
मार्गशीर्ष

दक्षिण.
वैशाख
भाद्रपद
पौष

पश्चिम.
ज्येष्ठ
आश्विन
माघ

उत्तर.
आषाढ
कार्तिक
फाल्गुन

चांद्रमानें फिरते महिने कंठकजाणावें.

काळवार.
मेष रवि
वृषभशनि
मिथुन सोम
कर्क बुध
सिंह शनि
कन्या शनि
तूळ गुरु
वृश्चिक शक्र
धनशक्र
मकर सोम
कुंभ गुरु
मीन शक्र

गुरुवार.
मंगळ
शक्र
बुध
सोम
रवि
बुध
शक्र
मंगळ
गुरु
शनि
शनि
गुरु

घातचंद्र.
मघा ॥ ३॥
हस्त ॥ ५॥
स्वाती ॥ १॥
अनुराधा ॥ २॥
मूळ ॥ ६॥
धन ॥ १०॥
शततारका ॥
रेवती ॥ ७॥
भरणी ॥ ४॥
आर्द्रा ॥ ११॥
शेहिणी ॥ ८॥
विशाखा ॥ १२॥

राशीस काळवार गुरुवार नक्षत्र घातचंद्र जाणावा या नक्षत्राची लेंकरूं जन्में त्यासीं दान द्यावें बीज बारस, एकादशी, मंगळ, मूळ आश्लेषा ॥ यवारीं कन्या पुत्र होय ॥ तो आपमरे किंवा मायखाव किं धनजाय ॥ पंचरत्न दान दीजे ब्राह्मण कुसंतोष फळ होय.

साठसंवत्सरांचे फळ.

प्रभवनामसंवत्सर - याचा स्वामी ब्रह्मा ॥ लोकांचा आर्त राजा प्रजासुरवी ॥ आणि शोभन होती ॥ थोर महोत्साह होती ॥ महाजन शेटे सूरवी ॥ तेवर्षी बाराही मास सूरवी जाणावें ॥ १॥ विवाह मंगलें होती. ॥ १॥ ७३ ॥ ७३ ॥ ७३ ॥ ७३ ॥

सहदेवमताचें.

(१३)

विभवनामसंवत्सर - याचा स्वामी विष्णू ॥ जगत्रासी नानाविध रोगउपजती ॥ सिंहदेशी ॥ पूर्वदेशीं आणि दिही देशीं लोकपीडा पावती ॥ राजभंग होय ॥ मथुरागडिभंग होईल ॥ २॥

वृहकुनामसंवत्सर - याचा स्वामी महेश्वर ॥ ते वर्षी राज्यभंग होईल ॥ लेंछासी पीडा ॥ परचक्रें चालतील ॥ फाल्गुनमासीं धारण महाग होईल ॥ उपरी राजा प्रजा सूरवी ॥ ३॥

प्रमोदनामसंवत्सर - याचा स्वामी रवि ॥ जगत्रासी पीडामध्यम ॥ ते वर्षीं पुरें उठतीं ॥ ग्रामी अरण्ये होतीं ॥ वडय देशभंगती ते मांडव गडीं वास होईल ॥ ते पुरुष वृद्ध मरती ॥ ते वर्षीं दीगर होलती ॥ तैलंग देशीं भूमी उत्पाटण होईल ॥ हत्ती घोडे चालतील ॥ राजे यासीं पीडा होईल ॥ ४॥

प्रजापतिनामसंवत्सर - याचा स्वामी चंद्र ॥ प्रथमतीन मासीं अतिशोभन होती ॥ विवाह भोजनें होती ॥ नवरवंडी पीडा ॥ चैत्रमास तो धारण मध्यम ॥ वैशाख मध्यम ॥ ज्येष्ठ, आषाढ, श्रावण, कार्तिक, मार्गशीर्ष, पौष हे सहा महिनें फरकेल ॥ माघ फाल्गुन स्वस्थ होईल.

अगिरा नामसंवत्सर - याचा स्वामी गुरु ॥ मध्यदेशीं खंडक मंडळ पाणी पडेल ॥ देशभंग होईल ॥ कांहीं देशीं दुर्भिक्ष पडेल ॥ चैत्रमासीं ब्रह्मा स्वामी, वैशाखमासीं रवी स्वामी ॥ ज्येष्ठमासीं रुद्र स्वामी ॥ आषाढमासीं शक्र स्वामी ॥ श्रावणमासीं चंद्र स्वामी ॥ भाद्रपदमासीं मंगळ स्वामी ॥ आश्विनमासीं बुध स्वामी ॥ कार्तिकमासीं गुरु स्वामी ॥ मार्गशीर्षमासीं शक्र स्वामी ॥ पौषमासीं शनि स्वामी ॥ माघमासीं राहू स्वामी ॥ फाल्गुनमासीं केतु स्वामी ॥ ५॥

श्रीमुरवनामसंवत्सर - याचा स्वामी बुध ॥ देशीं दुर्भिक्ष जाणा राजा प्रजा सूरवी ॥ चैत्र फरकेल ॥ वैशाखी महाग होईल ॥ ज्येष्ठमासीं सवंगाई होईल ॥ आषाढमास फरकेल ॥ श्रावणी गोधनें फरकेल ॥ महाग होतील ॥ आणि महाजनासीं पीडा होईल ॥ भाद्रपद आश्विन दुकाळ पडेल ॥ कार्तिक आदि करूनी मास ॥ ५॥ कर्मधो होईल ॥ ७॥

भावानामसंवत्सर - याचा स्वामी गुरु पृथ्वी मेघ उत्पात होईल ॥

चैत्र वैशाख स्वस्थ ॥ ज्येष्ठ, आषाढ, श्रावण मागुती फरकेल ॥ अश्वीन, कार्तिक, मार्गशीर्ष फरकेल ॥ हाळदी फरकेल ॥ तें वरुषीं किडे येतीं ॥ सुलतान देशीं राज्यासीं आरणी पीडा होईल ॥ तूप, लवंग, सारवर महाग होईल ॥ ८ ॥

गुवानामसंवत्सरः याचा स्वामी शुक ॥ पहिले मासीं भूमीकंप होईल ॥ पृथ्वी वरी जळ पूर्ण होईल ॥ उन्हाळा नदी वाहतील ॥ आषाढ मासीं वायू सबळ ॥ श्रावण मासीं अन्न फरकेल ॥ भाद्रपद मेघ वर्षतील ॥ आश्विन मास मंद ॥ कार्तिक स्वस्थ ॥ मार्गशीर्ष मासीं एखादें विघ्न होईल ॥ गौडदेशीं अथवा तैलंग किंवा सुलतान देशीं पीडा होईल ॥ ९ ॥

धातुनामसंवत्सरः याचा स्वामी शनी ॥ चैत्र वैशाख रोग बहूत पजतील ॥ ज्येष्ठ, आषाढ तूप, तेल महाग होईल ॥ श्रावण मासीं दक्षिणेस मेघ वर्षतील ॥ दक्षिणेस ब्राह्मण पीडा पावतील ॥ राजे यासीं पीडा होईल ॥ भाद्रपद सवंगाई होईल ॥ आश्विन मासीं उंदीर येतील ॥ ते उंदीर पांच महिने राहतील ॥ कार्तिक मार्गशीर्ष मेघ वर्षतील ॥ पौष मास, माघ मास फरकेल ॥ गुजराथेंत सोरट पीडा होईल ॥ इतुके धातुनाम संवत्सराचें फल आहे ॥ १० ॥

इंद्रवरनामसंवत्सरः याचा स्वामी राहू ॥ पृथ्वी तळ पडेल ॥ पूर्व दिशेसीं उंदीर येतील ॥ दिल्ली देशीं आरवाडी पडेल ॥ चनुष्पादांसीं पीडा होईल ॥ पश्चिम देशीं राजीक होईल ॥ चैत्र मास मंदेल ॥ वैशाख फरकेल ॥ ११ ॥

बहुधान्यनामसंवत्सरः याचा स्वामी केतू ॥ पश्चिम दिशेस दुर्भिक्ष पडेल ॥ दक्षिण दिशेस राजीक आरी होईल ॥ उत्तर दिशेस माघ मासीं पीडा होईल ॥ पूर्व दिशेसीं भय होईल ॥ चैत्र वैशाख स्वस्थ होईल ॥ ज्येष्ठ, आषाढ, श्रावण, भाद्रपद मंदेल, आश्वीन मासीं मेघ वर्षतील ॥ धान्य संग्रह कीजे ॥ १२ ॥

प्रमाथीनामसंवत्सरः याचा स्वामी रवी ॥ चैत्र, वैशाख, ज्येष्ठ आषाढ हे चार मास मंदेल ॥ आणि राज विग्रह कष्ट होतील वारा बहूत वाजेल ॥ श्रावण, भाद्रपद धान्यासीं धारण होईल ॥ आश्वीन मासीं मेघ वर्षतील ॥ सर्व धान्याचा नाश होईल ॥ ऐस-

आरिष्ट आरी होईल ॥ देश खेडें उद्दस होतील ॥ १३ ॥

विष्णुनामसंवत्सरः याचा स्वामी चंद्र, तेली, साळी, प्रजा सरवी, अति मेघ वर्षतील ॥ वैशाखीं अरिष्टें होतील ॥ आणि भूमी कंप होईल ॥ जगत्रासीं पीडा होईल ॥ ज्येष्ठ मासा उपरी दुर्भिक्ष पडेल ॥ आषाढी वर्षाव होतील ॥ श्रावण, भाद्रपद, आश्वीन, कार्तिक, मार्गशीर्ष, पौष, माघ फाल्गुन हें आठ महिने धान्य स्वस्थ होई ॥ १४ ॥

वृषभनामसंवत्सरः याचा स्वामी भौम ॥ अति शोभनें होती वर्षाव बरवा होईल ॥ घोघरीं आनंद होतील ॥ गुटिया उभारतील ॥ ते वर्षीं चणें महाग होय ॥ १५ ॥

चित्रभानुनामसंवत्सरः याचा स्वामी बुध ॥ प्रजा महाजन सरवी ॥ मेघ उदंड वर्षतील ॥ धान्य संग्रह कीजे ॥ चैत्र वैशाख मंद ॥ ज्येष्ठ, आषाढ, श्रावण फरकेल ॥ भाद्रपद, आश्वीन, कार्तिक अति दुकाळ पडेल ॥ मार्गशीर्ष, पौष मंद ॥ मय उपजेल ॥ उत्पात होईल ॥ माहो फाल्गुन बरवें असे ॥ १६ ॥

स्कभानुनामसंवत्सरः याचा स्वामी गुरू ॥ प्रजा सरवी होतील ॥ पूर्व दिशेस पीडा होईल ॥ चैत्र मास फरकेल ॥ वैशाख ज्येष्ठ मंद ॥ आषाढ, श्रावण महर्गता होईल ॥ भाद्रपद मागुती फरकेल ॥ आश्वीन, कार्तिक, मार्गशीर्ष हे तीन मध्यम ॥ राजा प्रजासी रोग उपजतील ॥ बहूत उत्पात होईल ॥ पौष माघ, फाल्गुन मास हे तीन बरवे ॥ १७ ॥

तारुण्यनामसंवत्सरः याचा स्वामी शुक ॥ अति वारा वाजे

(१६)

ज्योतिषरत्न.

ल ॥ धान्य संग्रह कीजे ॥ उत्पात होतील ॥ राजा मरेल ॥ चैत्र मा-
सीं गारा पडती ॥ वैशाख मासीं अल्पमेघ वर्षतील ॥ ज्येष्ठ आषा-
ढ हे बरवे ॥ मागुती श्रावणी अल्पमेघ वर्षतील ॥ भादवा राजे
प्रबळ ॥ आश्वीन मासीं मेघ वर्षतील ॥ कार्तिक मार्गशीर्ष मंद
पौष माहो फरकेल ॥ फाल्गुन स्वस्थ होईल ॥ १९ ॥

ज्येष्ठ नामसंवत्सर - याचा स्वामी राहू ॥ गुर्जर देशीं दुर्भिक्ष
डेल ॥ देश उध्वस होतील ॥ राजविग्रह होईल ॥ प्रजासीं ठाव
सायासी नाही ॥ आणीक मरी घेईल ॥ २० ॥

सर्वजितनामसंवत्सर - याचा स्वामी ब्रह्मा ॥ मेघ प्रबळ व-
र्षतील ॥ नवीमुद्रा पडेल ॥ राजा प्रजा सरवी ॥ धान्य सवंग हो-
ईल ॥ लवण, तेल, तूप या वस्तूंनी द्विगुण ॥ कार्तिक सुभिक्ष प-
डेल ॥ मार्गशीर्ष, पौष, माघ मेघ वर्षतील ॥ फाल्गुन स्वस्थ हो- २१

सर्वधारी नामसंवत्सर - याचा स्वामी विष्णू ॥ राजा प्रजा स-
रवी ॥ देवासीं पूजे होती ॥ चैत्र मास फरकेल ॥ वैशाख ज्येष्ठ मं-
द ॥ दक्षिणेसी महर्गता होईल ॥ जनासीं पीडा होईल ॥ प्रधान-
सी वराजासीं विरोध पडेल ॥ आषाढी वर्षाव होईल ॥ श्रावण-
फरकेल ॥ भादवा मंद ॥ अति वर्षाव होईल ॥ सर्वजन सरवी ॥ २२ ॥

विरोधनामसंवत्सर - याचा स्वामी महेश ॥ चैत्र मास मंद ॥
भादवा उत्पात होईल ॥ आश्वीन मासीं मेघ वर्षतील ॥ कार्तिक-
स्वस्थ ॥ हळदी, जिरें, पिंपळी, कंदमूळ, लवंग हे अधिक महंग
होईल ॥ याचा संग्रह कीजे ॥ २३ ॥

विकृतीनामसंवत्सर - याचा स्वामी रवि ॥ शेंवटीं मेघ वर्षती-
ल ॥ अबकाळीं मेघ वर्षतील ॥ धान्य महंग होतील ॥ राजविग्रह
होतील ॥ देश उध्वस होतील ॥ चैत्र मासा पासून तीन मास-
बरवें ॥ आषाढ, श्रावण फरकेल ॥ भादवा अति वर्षाव होईल ॥
भादवा आदिकरून मास ४ बरवें ॥ या उपरी उत्पात होईल ॥ राजा-
सी मृत्यु सांगे ॥ कार्तिक, मार्गशीर्ष विरोध होईल ॥ २४ ॥

खरनामसंवत्सर - याचा स्वामी चंद्र ॥ मेघ ब्रह्माइच्छें प्रबळ-
वर्षतील ॥ धान्य सर्वही पिकतील ॥ चैत्र मास आदिकरून मा-
स ३ महर्गता होईल ॥ राजा प्रजासीं विरुद्ध बहुत होईल ॥ दक्षि

सहदेवमताचें.

(१७)

ण देश नाडेल ॥ स्लेंछाचा संघाम होईल ॥ माळवा देश मांडवग
उ कुरुक्षेत्र कनोज मुलतान इतुके देशीं सुभिक्ष होईल ॥ मग नगरे
ग्राम बहुत वसतील ॥ २५ ॥

नंदननामसंवत्सर - याचा स्वामी मंगळ ॥ ते वर्षीं महर्गता होईल
काशी मध्यें अन्ननमिकें ॥ राजा आणि प्रजा पीडिती ॥ धान्यासीं धा-
रण होईल ॥ तूप महंग होईल ॥ अथ मांस स्वस्त ॥ चैत्र मास फरके-
ल ॥ वैशाखीं वारा वाजेळ खंडळ मंडळ दुर्भिक्ष पडेल ॥ उपरी मेघ व-
र्षतील ॥ भादवा मास स्वस्त होईल ॥ आश्वीन मासीं पाणी पडेल ॥
कार्तिकीं सुभिक्ष होईल ॥ २६ ॥

विजयनामसंवत्सर - याचा स्वामी बुध ॥ एरवादा राजा मंग-
होईल ॥ बहुत रोग उपजतील ॥ चैत्र मासीं अल्प मेघ वर्षतील वैशाख
ज्येष्ठ मंद ॥ आषाढ श्रावण फरकेल ॥ भादवा वर्षाव नव्हे मरी वाहीळ
गुर्जर देशीं दुर्भिक्ष पडेल, आश्वीन मास फरकेल ॥ कार्तिक मार्गशी-
र्ष विग्रह होईल ॥ तसेच पौष मासीं होईल ॥ मंद पाणी पडेल ॥ फा-
ल्गुन वर्षाव होईल ॥ नवीन मुद्रा पडेल ॥ २७ ॥

जयनामसंवत्सर - याचा स्वामी गुरु ॥ आरोग्य क्षेम प्रजा सरवी
उपद्रव कांहीं न होती ॥ उदक उदंड पडेल ॥ चैत्र मासीं धारण होईल
वैशाख आदिकरून मास ३ मंद ॥ श्रावण दीन तीन ॥ अथवा दिवस
दीन ॥ यरें पडती ॥ पोरीं विरव उपटती, भादवा आदि करून मास ३
स्वस्त होईल ॥ सरकी ज्वर पीडा मधुरा फार उपद्रव करील ॥ मुलतान
देश मंगेल ॥ लोक व्याधी करूनी पीडितील ॥ २८ ॥

मन्मथनामसंवत्सर - याचा स्वामी शक्र ॥ महाराज्यासीं पीडा
॥ विरोध होईल ॥ मधुरा देशीं पीडा होईल ॥ अति वर्षाव होईल ॥ तें
धातु स्वस्त होतील ॥ नाना परीचे रोग उपजतील ॥ वैशाखीं दुर्भिक्ष प-
डेल ॥ ज्येष्ठ आषाढ फरकेल ॥ श्रावणीं स्वस्त होईल ॥ भादवा मागु-
ती फरकेल ॥ आश्वीन मासीं सुकाळ होईल ॥ कार्तिक मासीं सर्प पड-
तील ॥ मार्गशीर्ष पौष मंद ॥ माहो फाल्गुन फरकेल ॥ २९ ॥

दुर्मुखनामसंवत्सर - याचा स्वामी शनी ॥ अल्प मेघ वर्षतील
लोकासीं पीडा होईल ॥ रोग बहुत उपजतील ॥ पश्चिमेसी पीडा हो-
ईल ॥ पूर्वेसी दुर्भिक्ष पडेल उपरी चोर उपद्रव फार करतील ॥ चैत्र

(१८)

ज्योतिषरत्न

वैशाख फरकेल ॥ श्रावण मासीं अति वायू वाजेळ ॥ भाद्रपदा पाणी पडेळ ॥ मग स्वस्त होईल ॥ आश्वीन मास मंद ॥ कार्तिक मासीं लोक पीडिती ॥ मार्गशीर्ष उत्तम बरवा ॥ पौष माघ फाल्गुन ही बरवा उत्तर पंचें डुलें पडतील ॥ ३० ॥

हेमलंबी नाम संवत्सर - याचा स्वामी राहू ॥ महारोग उपजतील ॥ देवीं उत्पात होईल ॥ तीन मास दुर्भिक्ष पडेळ ॥ महाजनासीपीडा होईल ॥ चैत्र वैशाख मंद ॥ ज्येष्ठ आषाढ श्रावण रोग उपजतील ॥ भाद्रपदा आश्वीन स्वस्थ असे ॥ कार्तिक मार्गशीर्ष विरोध वाटेळ ॥ मार्गशीर्ष पासून महिनें च्यार स्वस्त राहील ॥ ३१ ॥

विलंबी नाम संवत्सर - याचा स्वामी रवी ॥ चैत्र आदि करून मास ३ दुर्भिक्ष पडेळ ॥ बाकी नवमास सफळ होतील ॥ विवाह मंगलादिकें बरवीं होतील ॥ मारवाड देशीं विग्रह होईल ॥ धान्यें पिकतील ॥ आश्वीन कार्तिक दुःष्काळ पडेळ ॥ मार्गशीर्ष पौष मासीं सुकाळ होईल ॥ ३२ ॥

विकारी नाम संवत्सर - याचा स्वामी सोम ॥ धान्यें अवधीं स्वस्त होतील ॥ तूप महाग होईल ॥ राजा सरवी होईल ॥ मेघ बहुत पडतील ॥ धान्यें पिकतील ॥ वैशाख ज्येष्ठीं महाग होतील ॥ आषाढ श्रावण महा मेघ वर्षतील ॥ धूमकेतु उत्पन्न होईल ॥ कार्तिक मार्गशीर्ष मेघ थोडा पडेळ ॥ पौषादीं करून मास तीन बरवें ॥ ३३ ॥

शार्दरी नाम संवत्सर - याचा स्वामी मंगळ ॥ मेघ बहुत वर्षतील ॥ प्रजेसी पीडा होईल ॥ मरक होईल ॥ माघ मासीं दुर्भिक्ष पडेळ, राजे झंज करतील ॥ अशुद्ध मेघ मेदिनीं वर्षतील ॥ फाल्गुन स्वस्त होईल ॥ ३४ ॥

प्लवंग नाम संवत्सर - याचा स्वामी बुध ॥ पाणी ४ मास न पडे ॥ मग पाणी पडेळ ॥ लोकांसीं रोग प्रगटतील ॥ ते वरुषीं गारा पडतील, कार्तिक मासीं रसासीं धारण होईल ॥ तैलंगण आणि श्रीपर्वत यां पीडा होईल ॥ बारा प्रबळ वाजेळ ॥ थोर उत्पात होईल ॥ धूमकेतु पजेळ ॥ श्रावण भाद्रपदा वर्षाव होतील ॥ आश्वीन मासीं स्वस्त होईल ॥ कार्तिक मार्गशीर्ष विरोध पडेळ ॥ मांडवगडी वेढापडेळ ॥ पौषादि करून मास तीन स्वस्त राहील ॥ ३५ ॥

सहदेव मताचें

(१९)

शुभभक्त नाम संवत्सर - याचा स्वामी गुरु ॥ अल्पमेघ वर्षतील, राजा प्रजा सरवी ॥ विंध्याद्री पतीस आग्नी पात होईल ॥ श्रावण आदिकरून मास ३ तीन कार्तिक मार्गशीर्ष पौष माघ मास ४ एकूण ७ महिनें बरवें ॥ फाल्गुनी तूप तेल लवंग गूळ इतुकें महाग होईल ॥ ३६ ॥

शोभन नाम संवत्सर - याचा स्वामी शक्र ॥ सर्वमान नें होईल ॥ राजा प्रजा सरवी ॥ सर्वदेवीं दुर्भिक्ष पडेळ ॥ माणसांचें मांस माण सें भक्षितील ॥ उपरी रोग पीडा कार्तिक आदिकरून मास पांच ॥ मागुती सुभिक्ष होईल ॥ श्रावण मासीं रोग उपजतील ॥ ३७ ॥

क्रोधी नाम संवत्सर - याचा स्वामी शनी ॥ बारा महिनें राजा प्रजा सरवी ॥ विरोध होईल ॥ पातक बहुत होईल ॥ चैत्र वैशाख मंद ॥ ज्येष्ठ मास फरकेल ॥ आषाढ श्रावण महर्गता होईल ॥ भाद्रपदा आश्वीन कार्तिक क्लेश परहीन होईल ॥ ३८ ॥

विश्रवावसना नाम संवत्सर - याचा स्वामी राहू ॥ दुर्भिक्ष पडेळ ॥ अल्प मेघ वर्षतील ॥ धान्य साळी जातील ॥ चैत्र मासीं गोपाळ गडी अग्नी लागेल ॥ मांडवगडी झंझ होईल ॥ झाड रवंडी दुकाळ पडेळ ॥ आश्वीन कार्तिक मार्गशीर्ष मास ३ स्वस्त होईल ॥ ३९ ॥

पराभव नाम संवत्सर - याचा स्वामी केतू ॥ बाराही मास - सुभिक्ष जाण ॥ धान्याची वृष्टी होईल ॥ मग मेघ परिपूर्ण पडेळ जगत्र सरवी होईल ॥ ४० ॥

प्लवंग नाम संवत्सर - याचा स्वामी ब्रह्मा ॥ चैत्र वैशाख फरकेल ॥ ज्येष्ठ मासीं राजे यासीं पीडा होईल ॥ आषाढीं अति मेघ वर्षतील ॥ आश्वीन मास स्वस्त ॥ कार्तिकीं रोग उपजेळ ॥ महर्गता मार्गशीर्षीं होईल ॥ पौष माघ अति उत्साव होईल ॥ फाल्गुन वर्षाव होईल ॥ ४१ ॥

किलक नाम संवत्सर - याचा स्वामी विष्णू ॥ चैत्र फरकेल ॥ वैशाख मंद ॥ इंद्रप्रस्ती अग्नी भय ॥ भाद्रपदा मासीं मेघ वर्षतील ॥ आश्वीन मासीं स्वस्त होईल ॥ कार्तिक मासीं टोळ पडतील ॥ आणि धारण फरकेल ॥ राज पट्टणें उत्पन्न होतील ॥ ४२ ॥

सौम्य नाम संवत्सर - याचा स्वामी महेश्वर ॥ अल्प धान्य पिके

(२२)

ज्योतिषरत्न.

देश मंगले जातील ॥ लोक बहून पीडतील ॥ सर्व पदार्थ महान होय ॥ ५७ ॥

रक्ताक्षीनामसंवत्सर - याचा स्वामी शक्र ॥ चैत्र वैशाख पारकेल ॥ ज्येष्ठ मासी पाणी पडेल ॥ आषाढी स्वस्थ होईल ॥ श्रावणी वर्षाव होतील ॥ भाद्रपद स्वस्त आश्वीन कार्तीक देश पीडा मार्गशीर्ष पौष माहो बरवे ॥ फाल्गुनी वारा वाजेल ॥ हे वर्ष जनास कठीण जाईल ॥ ५८ ॥

क्रोधनामसंवत्सर - याचा स्वामी शनी ॥ लोकांसी पीडा होईल ॥ वैशाखी स्वस्थ ॥ ज्येष्ठ मंद ॥ आषाढ फरकेल ॥ श्रावणी अतिधारण होईल ॥ भाद्रपद स्वस्त ॥ आश्वीन कार्तीक मंद ॥ मार्गशीर्ष स्वस्त ॥ पौष मास फरकेल ॥ माहो फाल्गुन जनासी पीडा होईल ॥ शुर्जर देशी दुकाळ पडेल ॥ ५९ ॥

क्षयनामसंवत्सर - याचा स्वामी राहु ॥ चैत्र मासी गारा पडतील ॥ वैशाखी उत्पात होईल ॥ नवी शुद्धा पडेल ॥ वारा बहून वाजेल ॥ श्रावणी अति वर्षाव होईल ॥ भाद्रपद मेघ दगड पडतील ॥ अति वर्षाव होईल ॥ आश्वीन मासी रोग प्रगटतील ॥ कार्तीक मासी स्वस्त होईल ॥ मार्गशीर्ष आनंद होईल ॥ पौष माहो अति वर्षाव होईल ॥ फाल्गुन मास अति बरवा ॥ बंगाल देशी अति दुष्काळ पडेल ॥ इतुके क्षयनाम संवत्सराचे फल आहे. ॥ ६० ॥

गमनी वारनक्षत्रें वर्ज.

भरणी, सोम, चित्रा, मंगळ, तिन्ही उत्तरा बुध. धनिष्ठा गुरु. श्रेष्ठ स्वाती. शक्र. रे वती शनी. - लाविजे वृक्ष फळे न येतीं - पर्णित्या नारी विधवा होती ॥ गांवासीं गेलीया परतोनी न येती साहाय्य व हाणे भाडकी ॥ नक्षत्र वाराची गणती ॥ १ ॥

कार्यासवगमनास युक्त व वर्ज.

रवि. गुरु, आशी कोनी. शक्र. सोम. नैऋत्य कोनी. मंगळ. शनी. वायव्य कोनी. बुध. जाणजे इशान्य कोनी कार्यकरा ॥ २ ॥ रवि. बळ काय करावे शशी बळ ॥ काय करावे यागीचें बळ ॥ पांच पन्नास सांगिजे ॥ पाठील्य काळ घेइजे ॥ ज्येष्ठा. धनिष्ठा. तिन्ही उत्तरा. पूर्वेसीं गमन कीजे ॥ मित्रा. आश्विनी, मृग, चित्रा, दक्षिणेस

सहदेवमताचें.

(२३)

गमन कीजे ॥ मित्रा, कृत्तिका, रोहिणी, श्रवण, पश्चिमेसी गमन कीजे ॥ गमन करितां पावेल मरण ॥ हस्त, मूळ, तैसा जाणावा ॥ उत्तर दिशा. शक्र ॥ १ ॥ आठळ अमरा पावावे ॥ सूर्यनक्षत्रा पासून दिवस नक्षत्रा पावेतो गणिजे ॥ सप्त भाग दिजे ॥ हिसस ॥ ७ ॥ - अमण करितां सरव ॥

चंद्र सोता की बैठा.

मेष, वृषभ, कर्क, धन ॥ सोता ॥ कन्या, मिथुन, मकर, कुंभ, ॥ बैठा ॥ सिंह, वृश्चिक, मीन, तूळ. ॥ उभा ॥ उभा चंद्र कटकच टावें ॥ बैठा चंद्र गांव बसवावें ॥ सोता चंद्र कूपरवणावें ॥

चंद्र प्राप्तीचें फळ.

१ चंद्र पीडासांगे ॥ चंद्र ॥ २ ॥ धनप्राप्ती ॥ चंद्र ॥ ३ ॥ सौभाग्य ॥ चंद्र ॥ ४ ॥ धनक्षय ॥ चंद्र ॥ ५ ॥ कन्याफळ ॥ चंद्र ॥ ६ ॥ मृत्यु पावे ॥ चंद्र ॥ ७ ॥ संपत्ति ॥ चंद्र ॥ ८ ॥ मृत्युपरी ॥ चंद्र ॥ ९ ॥ ऋणप्राप्ती ॥ चंद्र ॥ १० ॥ धनलाभ ॥ चंद्र ॥ ११ ॥ सर्वस्वरव ॥ चंद्र ॥ १२ ॥ दुर्बल होय.

घर बांधण्याचा प्रकार.

अवस्तंभ घराचा ॥ घराचा आवनवे घर बांधणें तें पहावें स्वामीचें हातें लांबी रुंदी गणीजे ॥ अष्टभाग दीजे ॥ फळ प्राप्त वेधें ध्वजी ॥ १ ॥ धनप्राप्ती ॥ धुन्नी मरण ॥ २ ॥ सिंहजस ॥ ३ ॥ इवानी कुेश ॥ ४ ॥ वृष मीं धनधान्य ॥ ५ ॥ रवरी सौ स्व ॥ ६ ॥ गजीं गजांत लक्ष्मी ॥ ७ ॥ रा की ओस ॥ अष्ट अव घराचे ॥ ८ ॥

कुर्ममिंतीचा पाया रवणायास सुहर्त.

तिथिपंच गणायश्च ॥ कृत्तिकादौ रुक्ष संयुतं ॥ ततोद्दो यशमिथि तं ॥ जळेन वभजेन मजीतं ॥ चंद्र ॥ १ ॥ वेद ॥ ४ ॥ सुनीसत्य ॥ ७ ॥ पक्ष ॥ २ ॥ बाण ॥ १२ ॥ वस्तु ॥ ८ ॥ स्त्रुळे ॥ १३ ॥ श्री ॥ ३ ॥ षट् ॥ ६ ॥ न व आकाश ॥ ९ ॥ कूर्मचक्र प्रतिष्ठितं ॥ जळे सर्व लाभ ॥ स्त्रुळे हानी ॥ धन क्षयं ॥ आकाश मरण ॥ प्रोक्त कूर्मचक्र प्रतिष्ठितं ॥ इति कूर्मचक्रः

घराचे रवां बाचा सुहर्त.

सूर्य नक्षत्रा पासून दिवस नक्षत्रा पावेतो गणिजे ॥ बाकी उरलें तें नेसवावें ॥ विश्वाम अक्षम पहावें ॥ तत्रादौ ॥ चतुर्पादाभ्यां ॥ ४ ॥ ॥ ३ ॥ विनस्पति ॥ वामकुक्षमंचत्वारो ॥ ४ ॥ पुच्छे तीन ॥ हिनाश ॥ २ ॥ वृ

(२४)

ज्योतिषरत्न.

षष्ठ वासतु ॥ तैथवच ॥ मस्तकीं स्वामीनो हानी ॥ उदेदशचक्र पाद हानी ॥
॥ पृष्ठे लाभ वाम कुशे दरिद्रतः ॥ सव्य कुक्ष धन प्राप्ती ॥ पूछे ॥ रोगविन
स्यती ॥ शिरसा पुत्र लाभ वृषभवास्तु प्रकीर्तितः

हार चक्र.

अर्काद्रस गणेश्वंद्र मयुगे ॥ ४ ॥ हारोधकं कल्पयेत् ॥ कोणे नेत्र ॥ ३ ॥
युगे ॥ ४ ॥ द्विवेक ॥ २ ॥ नयने वेदे ॥ ४ ॥ र्यमै ॥ २ ॥ र्वहि ॥ ३ ॥ भिराजे ॥
हानी धनं ॥ मृत्क द्रव्यंच शोक ॥ धनं प्राहुर्गर्वसिष्ठस्य पश्यन् ॥ ऋषी
हारस्य चक्रं मृतं ॥ १ ॥

नाश.

चर्काचा मुहूर्त.

धन ॥ ४ ॥

मूळ मध्य मुरवदंड कर्णकं ॥ वेदवे
दशरसस ॥ सप्तक घात लाभ मृत्क-
लाभ घातकं ॥ सूर्यभाद्रवती चरक
पत्रकं ॥ १ ॥

सूर्य नक्षत्रा पासून चंद्र नक्षत्रा पर्यंत मोजावे ॥ सातानी भाग घावा ॥
॥ त्रि ॥ ३ ॥ शट ॥ ६ ॥ भ्रमण ॥ चैवदिव ॥ २ ॥ सप्त ॥ ७ ॥ महताडळं ॥ श
शोकं ॥ १ ॥ पंचचत्वारो आडळं ॥ नास्ति निश्चयात् ॥ २ ॥ राम ॥ ३ ॥ रामा ॥
॥ ३ ॥ गुणा ॥ ३ ॥ पंच ॥ ५ ॥ गुणा ॥ ३ ॥ आर्कद्र्य पूर्व नक्षत्रा अक्षचक्र
भावहे ॥

चांत.
॥ ४ ॥

७३५
मृत्क.
लाभ.

गृहारंभास मास.

चैत्रीं घर बांधीतर - नजगती गार्होत्सी ॥ १ ॥ वैशाख - धनवं-
त होय ॥ २ ॥ ज्येष्ठ - मासीं वेंसपडे ॥ ३ ॥ आषाढ - धनी मरंल ॥ ४ ॥
श्रावण सदां शीतळ राहे ॥ ५ ॥ भाद्रपद - सदां कलह वाजे ॥ ६ ॥ आश्वि
न - धनमाल उसळे ॥ ७ ॥ कार्तिक - कन्या पुत्र संपत्ति वाटे ॥ ८ ॥ मा
गशीर्ष - पुत्र हानी होय ॥ ९ ॥ पौष - अग्नी वायू जल भय असे ॥ १० ॥
माघ - स्त्री मरे ॥ ११ ॥ फाल्गुनांत बांधीतर - शीतळ होय.

सहदेव मताचें.

गृहारंभासतीथ.

(२५)

पंचमी - सुंदर होय ॥ नवमी - बरवें होय ॥ दशमी लाभ होय ॥ ए
कादशी लाभ होय ॥ द्वादशी - सर्वसिद्धी होय.

ध्वजाच्या जाती.

ध्वज १ हात उरे तरी ध्वज आय ॥ २ ॥ हात उरे तरी धूम ॥ ३ ॥ हात उरेत
री सिंह ॥ ४ ॥ हात उरे तरी खान ॥ ५ ॥ हात उरे तरी खर ॥ ६ ॥ हात उ-
रे तरी गज ॥ ८ ॥ हात उरे तरी उष्ट्र ॥

घराची भिंत बांधावयाचा मुहूर्त.

रात्री चंद्र पाहणें ॥ मुहूर्त भिंतीला घ्यावा ॥ घात चुकउपाया घाल
णें ॥ पाताळी भद्रा वजित ॥ १ ॥ नक्षत्र बळ बरवें पहावे मग पाया भरणें.

घराचें फळ.

च्यारी भिंती बरोबर ॥ तर त्या मध्ये सरवफार ॥ आरबूड लांब हो-
तां ॥ त्या मध्ये भोगी दुःख अपार ॥ ज्या घरीं वडपिंपळाची छाया
त्या घरीं शोक फार ॥ वेगणें वाकुडे घरीं राहूनये ॥ उजाड पडेल दारा
समोर ॥ मार्ग त्यास घात ॥ दारासमोर गारी ॥ हानी सांगें ॥ दारा
समोर सन्मुख देऊळ ॥ नाश सांगे ॥ ज्याला घरा कोपरी कूप ॥ हारमु
खाला जय सांगें ॥ जगन्नाला विष्णूची पृथ्वी ॥ तिकडे शिवाची
दृष्टी ॥ इतकें चुकऊन हार राखावे ॥ कालत्रयी भय नाही ॥ त्या-
सी सत्य जाणजे ॥ १ ॥

मुहूर्तरवांबाची दिशा.

दिशा साधून शोषाचें शीर चुकविजे ॥ महिमस्तकीं रवांबदिजे ॥
भार सकळ दूर कीजे ॥ शोषाचें शीर ॥ फाल्गुन - चैत्र - वैशाख -
पश्चिमेस ॥ ज्येष्ठ - आषाढ - श्रावण - उत्तरेस ॥ भाद्रपद - आश्वि
न कार्तिक ॥ पूर्वेस ॥ मार्गशीर्ष पौष माघ ॥ दक्षिणेस शीर
दिशेस ॥ त्या दिशेस रवांबन दिजे ॥ सहकुटुंबेसी जाईजे ॥
त्या घरांत ॥ श्रीगणपतीची पूजा करावी ॥ मंगस्तार बोला
वणें ॥ पूर्वदिशेसी मुख करूनी ॥ हातीं वाकस घेईजे शिली
प त्याचें श्रम अश्रम प हाणें ॥ आठ दिशा पाहाणें ॥ शिलीप
पडेल ॥ उत्तरेसी ॥ तरीं घर धन्याला पुत्र होईल ॥ शिलीपडेल,
वायव्य कोनी होय घराचें चंदन घर बुडे ॥ पश्चिमे ॥ तें न ठेवी ॥

(२६)

ज्योतिषरत्न.

मध्ये पडे ॥ नैऋत्यकोनी ॥ चिंतिलें कार्य घडे ॥ दक्षिणेसी पडे-
धनी पीडे निर्मळ ॥ आग्नेयकोनी ॥ पूर्वसी ॥ पडतां सुफळ ॥ जो-
शी ह्याणे ईशान्य पडतां निर्मळ राहणे ॥ शिलीप आकाशांउसळे-
आणि पालथी येऊन पडे ॥ तथा घरासीं मरकीं चाले ॥ सुधे पडे त-
रीं सह कुळाचा उध्दार होय ॥ ॥ उत्तरेसी ॥ ॥ उलटे पडे तरी ॥ त्या-
चामरे मातापिता ॥ पश्चिमेसी पडे तरी ॥ घर जातळा जाय ल-
या जाय ॥ तें देऊळ होय ॥ दक्षिणेस पडे तरी - दुःख पावतील
उलटे पडे तरी बहुत पीडा होईल ॥ पूर्वदिशेस उलटे पडे तरी पाई बुडे,
सुधे पडे तरी वीस पडे ॥ शिलीप तटस्त उभी राहे तरी ॥ तें घर काहीं
नवसे ॥ त्या घराचें देऊळ होय ॥ घर धनी आंत सांपडे ॥ तें घर मो-
डे ॥ आतां रवांबाची गणीत ऐका ॥ तसु आठ रवांबाची गणीत
अथवा तीन तसु प्रमाणाने मे कसु काढावे ॥ वरती ठेवणे तसु
बारा ॥ आडे सात तसु ॥ मोजून रवांबाचा कट प्रमाण तसु पांच
मध्ये बैसऊन ॥ रवांबरो यावा.

कोणते नक्षत्रावर काय कार्य करावें तें.

आश्विनी घोडीपालाणिजे ॥ १ ॥ भरणी. दुभतें घेइजे ॥ २ ॥ कृत्ति
का मानवसा घालिजे ॥ ३ ॥ रोहिणी दानदिजे ॥ ४ ॥ मृगी पणलावि
जे ॥ ५ ॥ आर्द्रा ठेविला ठेवा वेंचजे ॥ ६ ॥ पुनर्वसु वेदपढीजे ॥ ७ ॥ पु-
ष्य कूपकाठी कीजे ॥ ८ ॥ आश्लेषा - गाई गोठा आणिजे ॥ ९ ॥ मघीं
सुलग्दीजे ॥ १० ॥ पूर्वा - कापड विकीजे ॥ ११ ॥ उत्तरा - दानदीजे ॥
॥ १२ ॥ हस्त. लोहो पाटा घडविजे ॥ १३ ॥ चित्रां माल उभारीजे,
॥ १४ ॥ स्वाती. राजाराणी शेष पाट भरीजे ॥ १५ ॥ विशाखा घर-
बांधिजे ॥ १६ ॥ अनुराधा शेती बीज नेईजे ॥ १७ ॥ ज्येष्ठीं वेल वा-
लाविजे ॥ १८ ॥ मूळीं मूळ लाविजे ॥ १९ ॥ पूर्वाषाढा घर बांधिजे ॥ २०
उत्तराषाढा नवें वस्त्र पांघरिजे ॥ २१ ॥ श्रवण पिशाची शिविजे ॥ २२ ॥
धनिष्ठा धन साठविजे ॥ २३ ॥ शततारकावरी छत्र उभारीजे ॥ २४ ॥
पूर्वाभाद्रपदावर सुलग्दीजे ॥ २५ ॥ उत्तराभाद्रपदा सुलग्दीजे
॥ २६ ॥ रेवती दान पुण्य कीजे ॥ २७ ॥

कोणास काय योग्य तें.

ध्वज - संन्यासी यांस ॥ १ ॥ धूम्र सोनार, लोहार, कुंभार यासीं ॥ २ ॥

सहदेवमताचें.

(२७)

सिंह - राजा यासीं ॥ ३ ॥ श्वान अनामिकांस ॥ ४ ॥ वृषभ कुणबी इतर
अजाणी यांस ॥ ५ ॥ रवर परीट कळवांतिणी यांसीं ॥ ६ ॥ गज गजांत
लक्ष्मी यांसीं ॥ ७ ॥ उष्ट्र आवघ्यास ॥ ८ ॥

शेषाचें मुख कोणते दिशेस तें

मार्गशीर्ष, चैष, माघ हे तीन महिने दक्षिणेस ॥ फाल्गुन, चैत्र
वैशाख पश्चिमेस ॥ ज्येष्ठ, आषाढ, श्रावण उत्तरेस ॥ भाद्रपद,
अश्वीन, कार्तिक. पूर्वस शेषाचें मुख.

शेषाचें फळ

शिरावर रवांबदे तरी ॥ मातापिता मरे ॥ पाठीवरदे तरी ॥ पीडा-
करी ॥ पुच्छावरदे तरी - धन नाश करी ॥ डावे कुशीवरदे - धन धान्य
लाभ होय ॥ तिथीवर जन्मल्याचें फळ.

पाडव्यांत जन्मला तरी - बहुत रागीट ॥ बिजेलज - स्त्री जित हो-
य ॥ तिजलाज - स्त्री वश्य होय ॥ चतुर्थी - नाबर होय ॥ ८ गरीब ॥ पंच-
मी - मूर्ख होय ॥ षष्ठी पीडा दुःख होय ॥ सप्तमी - अवतारीक होय ॥ अ-
ष्टमी - पाररवी होय ॥ नवमी जोगी होय ॥ दशमी - गोकुळ गवळी होय,
एकादशी - अति मूर्ख होय ॥ द्वादशी - देवांमुख पारीक होय ॥ त्रयोद-
शी - लक्ष्मी वंत होय ॥ चतुर्दशी - सन्निय होय ॥ पौर्णिमासी - रूप व-
तईवर होय ॥ अमावास्यासी ज - रोगी होय ॥

सातवाराचें जन्म फळ.

रविवारी जन्मेतो भक्त होय ॥ सोमवारी - चतुर होय ॥ मंगळवारी - रागी
ट होय ॥ बुधवारी - विद्या वंत होय ॥ बृहस्पतवारी - भला चतुर होय ॥ शुक-
रवारी - दातार होय ॥ शनिवारी - दरिद्री होय ॥

बारा मासाचें जन्म फळ.

चैत्रांत जन्मला तरी भला जाणावा ॥ वैशाखी दातार होय ॥ ज्येष्ठीं -
तो फार गांवे पाहे ॥ आषाढांत रोगी होय ॥ श्रावणांत लक्ष्मी वंत होय ॥ भा-
द्रपदांत संतोषी होय ॥ अश्विनांत अभिमानी होय ॥ कार्तिकांत रूप व-
त होय ॥ मार्गशीर्षांत क्रोधी होय ॥ पौषांत रूप वंत होय ॥ माघांत गु-
ण वंत होय ॥ फाल्गुनांत भूमी भार होय ॥

सत्तावीस नक्षत्रांचें जन्म फळ आयुष्य व अपमृत्यु.

आश्विनी लाजन्मला तरी - क्रोधी होय ॥ घात दिवस ८ ॥ घात मास

(२८)

ज्योतिषरत्न.

॥४॥ घात वर्षे ७॥ घातवर्षे १५॥ घातवर्षे २१॥ घातवर्षे ३३॥ घातवर्षे ४०॥ तथापि जगला तरी वर्षे ८०॥१॥

भरणी जन्मला तरी - घात दिन ९ घात मास १ घात वर्ष १ घात वर्षे ११ घातवर्षे ३०॥ घातवर्षे ७२॥ एकूण आयुष्य १००॥२॥

कृत्तिका जन्मला तरी - घात दिवस ॥१॥ घात मास ॥१॥ घातवर्षे ११॥ घातवर्षे ॥३५॥ घातवर्षे ॥५२॥ घातवर्षे ॥५६॥ घातवर्षे ॥६९॥ त्यावरी वर्षे ॥७०॥ परकीया हातीं मरण होय ॥३॥

रोहिणी वरी जन्मला तरी - घात दिवस ॥८॥ घात मास ॥११॥ घातवर्षे ॥२१॥ घातवर्षे ॥६७॥ घातवर्षे ॥८०॥ घातवर्षे ॥८५॥ मृत्युसर्पाहाती होय ॥४॥

मृगांत जन्मला तरी - घात दिवस ॥११॥ घातवर्षे ॥२१॥ घातवर्षे ॥६०॥ आयुर्बळ ॥८०॥ सर्पसुरवे मरण होय ॥५॥

आर्द्रांत जन्मला तरी - घात दिवस ॥७॥ घात मास ॥३॥ घातवर्षे ॥४॥ घातवर्षे ॥१७॥ घातवर्षे ॥२७॥ घातवर्षे ॥३०॥ घातवर्षे ६० याचा युर्दाय ॥८०॥ सर्पाहातीं मृत्यु होय ॥६॥

पुनर्वसूंत जन्मला तरी - घात दिवस ॥९॥ घात मास ॥५॥ घातवर्षे ॥१७॥ घातवर्षे ॥३०॥ घातवर्षे ॥५५॥ आयुर्बळी ॥९५॥ दुःखणी याने मरेल ॥७॥

पुष्यांत जन्मला तरी - घात दिन ॥८॥ घात मास ॥१२॥ घातवर्षे ॥१७॥ घातवर्षे ॥१३॥ घातवर्षे ॥२७॥ घातवर्षे ५३ आयुर्बळवर्षे ॥६०॥ मृत्यु करवे होईल ॥८॥

आश्लेषा नक्षत्राचे फळ.

आश्लेषांत जन्मला तरी - घात दिवस ॥११॥ घात मास ॥१३॥ घातवर्षे ॥२२॥ घातवर्षे ॥३५॥ घातवर्षे ॥४८॥ घातवर्षे ॥५३॥ घातवर्षे ६५॥ घातवर्षे ॥८५॥ घातवर्षे ॥७१॥ घातवर्षे ॥८५॥ आयुर्दावर्षे ९९ मृत्यु पाण्यांत पडून मरेल ॥९॥

मघावर जन्मला तरी - दिवस ५ मास ५॥ वर्ष १॥ अथवा ॥१॥ दीन ॥८॥ वातयोगे मृत्यु ॥ वर्षे १४॥ मास ॥४॥ दीन ॥५॥ विराचे संगे मृत्यु ॥ वर्षे ॥६॥ अथवा ॥१०॥ मास ॥११॥ दिन ॥१८॥ राहो अरिष्टे मृत्यु ॥ वर्षे ॥२०॥ मास ॥७॥ दिवस ॥४॥ राजयोगे मृत्यु ॥ वर्षे ॥२५॥ अथवा

सहदेवमताचे.

(२९)

॥२६॥ मास ॥८॥ दिन ॥११॥ जाळयोगे मृत्यु ॥ वर्षे ॥३०॥ मास ॥९॥ दिन १५ कां हीं घाते मृत्यु ॥ वर्षे ॥३६॥ तथा ॥४१॥ अथवा ॥४२॥ मास ॥४॥ दिन ॥१॥ वातयोगे मृत्यु ॥ वर्षे ॥६०॥ मास ॥४॥ दीन ॥७॥ कांहींचक योगे मृत्यु ॥ अंतीनि जमरण ॥ तदा जीवती ॥ वर्षे ॥८४॥ अथवा ॥८७॥ अ० १००॥ मास ॥८॥ दिवस ॥७॥ वैशाख वरुद्ध ॥९॥ अ० १०॥ रविवारी पूर्वा नक्षत्र प्रथम प्रहर अथवा वैशाख वरुद्ध ॥१॥ बुधवारी आश्लेषा नक्षत्र ज्वर योगे मृत्यु ॥१०॥

पूर्वावर जन्मला तरी.

सिंह रविस्वामी ॥ मनुष्य गुण ॥ क्षत्रिय वर्ण ॥ चरणन्यार ॥ प्रथम १ पंच पुत्रानि ॥ द्वितीय चरण ॥ विद्यावंत ॥ तृतीय सौभाग्यवंत ॥ चतुर्थ अन्नधन सामर्थ्य ॥ घृतप्रिय ॥ वैराग्यमती देवब्राह्मण भक्त ॥ माता पिता भक्तिवंत ॥ बहुकुशल ॥ परिमळप्रिय ॥ पश्चात्ताप बुद्धी ॥ स्त्रीवचन करी ॥ महाविनोदी ॥ कौतुकी ॥ बाळप्रिये ॥ स्त्रीभा रीधनवंत ॥ सेवा करी ॥ भार्या ॥ ३॥ प्रथम भार्या विनश्यति ॥ प्रथम पुत्रकष्ट ॥ दक्षिणांगळ स्थान ॥ आयुष्य प्रमाण ॥ गंडांतर ॥ वर्ष १ मास ११॥ दिन ॥७॥ शत्रु हस्ते मरण ॥ वर्षे ॥४॥ अ० ६॥ मास ॥५॥ दिवस ॥७॥ जाळतापे मृत्यु ॥ वर्षे ॥१०॥ अ० ११॥ मास ॥७॥ दिवस ॥१३॥ निकाळ योगे मृत्यु ॥ वर्षे ॥१६॥ मास ॥२॥ दिन ॥१४॥ राहो अरिष्टे मृत्यु ॥ वर्षे ॥१९॥ तथा ॥२०॥ मास ॥२॥ दिवस ॥२५॥ दुष्टकर्म मृत्यु ॥ वर्षे ॥२५॥ अथवा ३१॥ मास न्यार ॥ दिवस ॥५॥ इवासयोगे मृत्यु ॥ वर्षे ॥४१॥ अ० ५५॥ मास ॥७॥ दिवस १२॥ बाहेरसंकोचे मृत्यु ॥ निजमरण ॥ तदा जीवति ॥ व० ८४॥ अ० ८७॥ अ० १००॥ चैत्र वरुद्ध ॥ अ० ११॥ अ० १०॥ पूर्वानक्षत्री रविवारी ॥ ग्रहित्या प्रहरी ॥ परमात्मा देहेस ज्यते ॥ तथा माघ वरुद्ध ॥ १०॥ शनिवारी ॥ कृत्तिका नक्षत्र दिवसा घटिका १०॥ ग्रहा अरणे मृत्यु ॥११॥

उत्तरावर जन्मला तरी - घात दिवस ४ घात मास ॥३॥ घातवर्षे १६॥ घातवर्षे ॥२२॥ घातवर्षे ॥३१॥ घातवर्षे ॥४१॥ घातवर्षे ॥५७॥ घातवर्षे ६२॥ घातवर्षे ७५॥ यांत यात्रे आयुष्य १०॥ अपसरवे मृत्यु होय ॥१२॥

हस्त नक्षत्री जन्मला तरी.

घात दिन ॥२॥ घात मास ॥३॥ घातवर्षे ११॥ घातवर्षे १५॥ घातवर्षे २३॥ घातवर्षे ३८॥ घातवर्षे ५७॥ घातवर्षे ७९॥ घातवर्षे ८३॥ आयुर्दा ९९

बंधूचे हातीं मरण पावेल ॥१३॥

चित्रानक्षत्रावरज० तरीं- घातदिन १ घातमास ६ घातव० १ घातव० १५ घातव० २५ घातव० ३० घातव० ४० घातव० ४५ घातव० ५१ घातव० ६३ आयुर्बळ ९० परक्या हातीं अपघातानें मरण पावेल ॥१४॥
स्वातीनक्षत्रावरज० तरीं- घातदि० ४ घातमास ५ घातव० २ घातव० १३ घातव० २७ घातव० ४१ घातव० ४५ घातव० ७० घातव० ७९ स्वरवें मृत्यु होय ॥१५॥

विशारवांतजन्मलातरीं- घातदिन ५ घातमास ६ घातव० ९ घातव० १७ घातव० २३ घातव० २६ घातव० ३६ घातव० ५० घातव० ६२ घातव० ८२ घातव० ८३ घा० ८४ आयुर्दा ९० अपस्वरवें मृत्यु ॥१६॥

अनुराधांतज० तरीं- घातदि० १२ घातमा० ४ घातव० १९ घातव० ३३ घातव० ४२ घातव० ५२ घातव० ६० आयुर्बळ व० ८६ घोड्याहातीं मरण पावेल ॥१७॥

ज्येष्ठानक्षत्रावरज० तरीं- घातदि० ११ घातमास १७ घातव० २५ घातव० ३३ घातव० ४८ घातव० ६५ याचें आयुर्बळ ७० सिध्दी मरण होय ॥१८॥

मूळावरीज० तरीं- घातदि० ४ घातमा० ११ घातमा० १७ घातव० २५ घातव० ३३ घातव० ४८ घातव० ६५ घातव० ८० आयुर्बळ ९९ अपस्वरवें मृत्यु होय ॥१९॥

पूर्वाषाढावरीज० तरीं- घातदि० ५ घातमा० १ घातव० ११ घातव० २० घातव० ३१ घातव० ३२ घातव० ३८ घातव० ४४ घातव० ५६ घातव० ६२ याचें आयुर्दाय ९९ मृत्यु घोडी पासून होय ॥२०॥

उत्तराषाढावरीज० तरीं- घातदि० ५ घातदि० ९ घातमा० ३४ घातव० १६ घातव० ३४ घातव० ४५ घातव० ५८ घातव० ८६ आयुर्बळ ९० मृत्यु उदका पासून होईल ॥२१॥

श्रवणांतज० तरीं- घातदि० ११ घातमास १२ घातव० २१ घातव० २२ घातव० २५ घातव० ४९ घातव० ५० घातव० ६० आयुर्बळ वर्षे ८४ तापानें मरण होय ॥२२॥

धनिष्ठांतज० तरीं- घातदि० १२ घातव० ९ घातव० १७ घातव० २९ घातव० ४० घातव० ५० घातव० ६० ॥ आयुर्बळ वर्षे ७७ लोहोशस्त्रे

कलून मरण येईल ॥२३॥

व्रतारकावरज० तरीं- घातदि० ४ घातमा० ८ घातव० १४ घातव० ३३ घातव० ४० घातव० ५० घातव० ७५ घातव० ७९ आयुर्दा ८० अपस्वरवें मृत्यु येईल ॥२४॥

पूर्वाभाद्रपदावरज० तरीं- घातदिन ४ घातमा० ३ घातव० १ घातव० १४ घातव० २५ घातव० ३५ घातव० ४९ आयुर्दा ६० कफोदरानें मृत्यु होय ॥२५॥

उत्तराभाद्रपदावरीज० तरीं- घातदि० ६ घातमा० ५ घातव० ४ घातव० ९ घातव० १६ घातव० २६ घातव० ३६ घातव० ५१ घातव० ७८ याचीं आयुर्दा व० ८८ स्वरवें मृत्यु होईल ॥२६॥

रेवतींतजन्मलातरीं- घातदि० ४ घातमास ३ घातव० ११ घातव० २३ घातव० २८ घातव० ४० घातव० ५५ आयुर्बळ ८६ स्वरवें मृत्यु होईल ॥२७॥ आश्विनीनक्षत्रावरज० तरीं-

आश्विनी मध्यें जन्म तो नवचरण फळ पावें ॥१॥ प्रथमचरणीराजा ॥२॥ धनदृढ ॥३॥ विद्यावंत ॥४॥ तस्कर ॥५॥ गुरुमार्गी होय ॥६॥ कसपट ॥७॥ योगींद्र ॥८॥ निर्धन ॥९॥ सर्वलक्षणी युक्त होय ॥१०॥ श्रीमहादेव वाक्य असे ॥ प्रथम घातमास ॥१॥ घातवर्षवर्ज ॥ तथा सासु श्वशुरादी पीडादीन ५ तथा व० ४ देवदुःखीदीन ३ सन्मुखचंद्र अर्थलाभ दक्षिणें स्वरवसंपदा पृष्ठीतो मरणचैव बापेद्रउच्चवचंद्रफळ पहावें ॥ राशीफल.

मेषराशीफल ॥१॥ दिन सोमवार राजा पुज्य ॥ विचक्षण स्वामी व लभायस्याः वने धर्मशीती सौभाग्य वंदी दशार्क ॥ तथा मैथूनप्रियः अथमृत्यु संभव वृद्धाः एकवर्षकष्ट ॥१॥ अष्टवर्षे कष्ट ८ एकताळीस वर्षकष्ट ॥ वर्षपन्नास कष्ट ॥ अल्पमृत्यु ॥ यदाशुभग्रहरक्षतु ॥ तदरक्षंती पंच्याहतर कार्तिक मासे रुषापक्षे मनुष्य गण भरणीनक्षत्र द्वितीया मंगळवार शुद्धपक्षे देहमध्याह्ने त्यजती ॥ इति मेषराशीफल ॥१॥

वृषभराशीफल. वृषभासी द्विस्तु शुक्रवार ॥ राजा पूजी गोवर्धन मिष्टान्न भोजन परदार दर्शनि व एकादशी कष्ट ॥ एक भाव वर्षे ५० वर्षे ५४ कष्ट अल्पमृत्यु ॥ वेदा स्तुग्रह रक्षतु तदा वर्षे ८५ मार्गेश्वर मास रुषापक्ष-

ज्योतिषरत्न.

(३२)

अमावास्या तिथी तथा भौम्या दीन ॥ मनुष्यगण ॥ रोहिणी नक्षत्र अ
तिदीन सारदेह त्यजती ॥ इति वृषभ राशीफलं ॥ २॥
मिथुन रासीफल - तथा बुधवार दिवसे स कोमल सुखी मे-
फन प्रियः सौभाग्यवती ॥ तथा नामावती अधिकाराः अथ गंधमा-
ल्यप्रियः वर्षे अष्टादश तथा वर्षे २५ तथा वर्षे ४३ अल्पमृत्यु यदा सुग्र-
ह रक्षतुः तदा वर्षे ७५ जिवंती पौषमास कृष्ण पक्ष अष्टमी बुध-
वार दिन तथा मनुष्यगण आर्द्रा नक्षत्र राक्षसगण प्रथम प्रहर अर्ध-
श्रावणे देह त्यजती ॥ इति मि. लं ॥ ३॥
कर्क राशीफल - विवंचना सुसील मान सकोधा अल्पमृत्यु व-
र्षे ४६ अथवा वर्षे ६० वेदा सुग्रह रक्षतु तदा वर्षे १०० जिवंती माघमा-
स शुद्ध पक्षे पौर्णिमा सोमवारे पुष्य नक्षत्र देवगण राशी प्रथम
प्रहरे देह त्यजती ॥ इति क. लं ॥ ४॥

सिंहराशीफल - र विवारी संतापे परोपकारी ॥ धर्मालासत्यवा-
दी ॥ सुभोजनी बहुल ॥ परद्वारी अतिक्रोधा ॥ तदा अल्पमृत्यु ॥ भव-
ती तदा सुग्रह रक्षतु मघा नक्षत्रे राक्षसगणे क्षत्रियवर्ण पूर्वकत-
दा त्रिवर्षी कष्टवर्षे तदुपरी शुभ ३० त्रिंशती श्रावण मासे कृष्णप-
क्षे चतुर्दशी रवि वारी मघा नक्षत्री ॥ वैधती योग तैतिल करणी
शिरीचंद्र घात नक्षत्र मूलवार मंद ॥ दीन रात्री द्वितीया प्रेत समये
पुष्यश्रवण देह त्यजती ॥ तदा पाती गंडांतर व जल गंडांतर ॥ ५॥
अथ कन्याराशीफल - तथा बुधवारे वर्धनप्रियः ॥ यदा वंत भो-
जनप्रियाः सहकुटुंब परदार क्रोधी अल्पमृत्यु यदा सुग्रह रक्ष-
तु ॥ तदा वर्षे पंचविंसी तदा फाल्गुन मासे कृष्णपक्षे देवगण हस्त न-
क्षत्री बुध दिने प्रथम प्रहरे ॥ देह त्यजती ॥ ६॥
मूल रासीचें फल - शुक्रवार सर्वरोगी ॥ कर्मगतिः ॥ तदा मैथुन
प्रियः ॥ गंधमाल्य प्रियंवदा वर्षे चंद्र द्वारी ॥ २६ वर्षे ३१ तदा वर्षे ४१ व-
र्षे ५१ यदा अल्पमृत्यु सुग्रह रक्षतु तदा वर्षे ॥ सप्तदश जी वंति चै-
त्रमास शुक्रपक्ष शुक्रवारी देवगण स्वाती नक्षत्र प्रथम प्रहर देह
त्यजती ॥ ७॥

वृश्चिक रासीचें फल.

भौम वारी देवगुरु पुजिते बन एक क्षुधा अल्प विद्येचें फल तथा
मैथुनप्रिय दर्शनीक यदा वर्षे २१ वर्षे ४५ वर्षे ५५ वर्षे ६५ अल्प

सहदेवमताचें.

(३३)

मृत्यु तदा वर्षे ७५ जी वंती तथा वैशाख मासे शुक्रपक्षे ५ मि शनवा-
र अनुराधा नक्षत्र देवगण रोगी अर्ध रात्री देह त्यजती ॥ ८॥

धनरासीचें फल - जन्म गुरु वारी ॥ धनवंत होय ॥ सत्यसत्य अव-
धारी ॥ बहुवासनिका तें ॥ अल्पक्षुधा यदा वर्षे ५ वर्षे ११ व १४ व १८ व २२ व ४२ अल्पमृत्यु यदा सुग्रह रक्षतु तदा वर्षे ७० जिवंती ॥ ज्येष्ठा
मासे शुक्रपक्षे ८ गुरुवार दिन राक्षसगणे तदा सुग्रह रक्षतु तदा न-
क्षत्रे मूल ॥ प्रथम प्रहरे देह त्यजति ॥ ९॥

मकर कुंभेचें फल - जन्म भवंती शनवारी यदा वंत तथा बहुभा-
षता पूर्वस्वरवी विचक्षण ॥ अति क्रोधी नाम संस्कार वर्षे ७ व १३
व ३१ व ४४ वर्षे ५५ अल्पमृत्यु यदा सुग्रह रक्षतु तदा वर्षे ८० मा-
घमास शुक्रपक्ष सप्तमी दिन शनवार पूर्वाभाद्रपदा नक्षत्र
मनुष्यगण तत्र समये देह त्यजति ॥ १०॥ ११॥

मीन रासीचें फल - तथा जन्म गुरु वारी देव गुरु वारी उपजेतें
अल्पमृत्यु सुग्रह रक्ष तदा वर्षे १०० मार्गशीर्ष मासे शुक्रपक्षे
अष्टमी गुरुवार उत्तरा भाद्रपदा नक्षत्र मनुष्यगण शुभलग्न देह
त्यजति ॥ १२॥

अवकहडा परीज्ञान.

अश्विनी	पुष्य	स्वाती	अभिजित
भरणी	आश्लेषा	विशाला	श्रवण
कृत्तिका	मघा	अनुराधा	धनिष्ठा
रोहिणी	पूर्वा	ज्येष्ठा	शततारका

ज्योतिषरत्न.

वे बा का की	मृग.	उत्तरा.	ये यो मा मी	मूळ.	स सा रा री	पूर्वाभाद्र पदा.
कु पु द. उ.	आर्द्रा.	हस्त.	बु धा का जा	पूर्वाषाढा	दु शी म था	उत्तराभा द्रपदा.
कु जा ही	पुनर्वसू.	चित्रा.	मे मी जा जी	उत्तराषा ढा.	दे दी चा ची	रेवती.

घबाड मुहूर्त.

सूर्यनक्षत्रापासून दिवस नक्षत्रा पावेतो गणून त्रिगुणीक रून वा
लती तिथी आंत मिकवून नवानी भागावे ३ शेष उरले तर घबाड मु
हूर्त.

वार परत्वे स्वर शकून.

गुरु, शनि, रवि, शौम याचो हो वारी आपले नासिकाचा दक्षिण स्वा
वाहन असतां प्रवेश करण्यास श्रेष्ठ होय आणि चंद्र, बुध, शक्र या
तिन्ही वारी वामस्वर वाहन असतां निर्गमास श्रेष्ठ असं. योग्याचें
मत आहे.

पिंगळाशब्द.

किलबिल शब्द जहाला तर, उल्हास होय आणि चिल्लिल शब्द ज
हाला असतां भोजन प्राप्त होय, खिटर खिटर शब्द जहाला तर बंध
न होय आणि कुर्कु शब्द जहाला तर महाभय असं जाणावें.

काल कोठें आहे तो पहाणें.

कालांची नावे :- ॥१॥ काळ २० पल २४ घात ६ लाहो पात १० वड-
वान्नल ११ रवडू १० कवच ४ कांति अशीं आठ नावे त्याचे जवळ-
अंक मांडले आहेत ज्या तिथीस करावयाचें असेल ती तीथ एके
क अंकांत मिकवून ८ नीं भागून शेष जे अंक उरतील त्या दिशेस
तो काळ आहे अशा क्रमानें पूर्वादि अष्ट दिशांस पहावें पृष्ठभा-
गीं काळ शकून सत्पुरुष फळ शकून अग्रभागीं रवडू शकून. वामभागीं
कवच शकून आणि दक्षिणभागीं कांति शकून अशीं दिशा परत्वेक
प्र घेऊन त्या दिशेस युद्धांत अथवा यात्रादि कार्यास गमन करा
वें कार्यसिद्धी होय. नेत्रस्फुरण.

सहदेव मताचें.

नेत्राच्या वरील पापण्या स्फुरण झाल्या तर मनाचें दुःख जाईल आ
णि धन प्राप्ती होय. नासिका जवळची स्फुरण झाली तर मृत्यु अ
धर प्रांत स्फुरण जहाला तर युद्धांत अपजय, हीं सर्व फलें वामने
त्राचीं घ्यावीं दक्षिण नेत्राचीं विफल आणि स्त्रियांची दक्षिण
नेत्राचीं घ्यावीं वामनेत्राचीं विफल जाणावीं.

अंग स्फुरण.

- १ मस्तक स्फुरण तरी पृथ्वीलाभ
- २ ललाटस्फु० त० स्थानाची वृद्धी
- ३ भिवयाचे मध्यस्फु० त० प्रियाची
- ४ नेत्रांजवळ स्फु० त० चाकरमिले
- ५ पापण्यास्फु० त० धन प्राप्ती.
- ६ कंठमध्यस्फु० त० राजप्राप्ती.
- ७ हृदबंधनस्फु० त० युद्धांत जाणें हो
- ८ अपांग देशस्फु० त० स्त्रीलाभ.
- ९ कर्णस्फु० त० प्रीतीची भाषणें ऐ
- १० नासिकस्फुरण तरी प्रीतीसुरख
- ११ अधरोष्ठ स्फुर० त० प्रियकर वस्तू
- १२ कंठ स्फुरण त० ऐववर्य प्राप्ती.
- १३ रवांटे स्फुर० त० भोग वृद्धी प्राप्त
- १४ दोन्ही बाजूस्फु० त० सहृद स्नेही-
- १५ दोन्ही हात स्फुरण तरी धन प्राप्ती
- १६ पृष्ठ स्फु० त० दुसऱ्या पासोन जय
- १७ उरस्फु० त० जय प्राप्त.
- १८ कुक्षी स्फु० त० प्रीती.
- १९ शिश्न स्फु० त० स्त्रियाप्राप्ती.
- २० नाभी स्फु० त० स्थान भंडा.
- २१ आंतडी स्फु० त० धन प्राप्ती.
- २२ टोंपे संधी उपसंधी स्फुर० त० ह्यानि
- २३ पोटास्फु० त० एके देशाचा स्वामी
- २४ पाय स्फुरण त० उत्तम स्थानी मा
- २५ पायाचे तळवे स्फु० त० गमन हो

गमन काळीं दुष्ट शकून.

औषधी युक्त मनुष्य, काळें धान्य, कापूस, वाळलें गवत, गोवत्या, ला
कडें, शरक, गूळ, तेल, दुष्ट पदार्थ, अपयंग केलेला, मलिन, मंद, नग्रप
नुष्य, मोकळे केश, रोगी, भगवीं वस्त्रें धारण केलेला, उन्मात, गोधडी
पांघरलेला पुरुष, दीन नपुंसक, लोरवंड, चिरबल, चर्यकेश बंधकरी

(३८)

ज्योतिषरत्न.

पाप, अनृत, आषण, चोरी, विष, अर्क काटणें, ग्रह प्रवेश, हत्ती बांधणें, उपदेशादिकृत्यें करावीं.

नवीनवस्त्रपरिधानासदिवस.

रोहिणी, हस्त, चित्रा, स्वाती, विशाखा, अनुराधा, अश्विनी, तिन्ही उत्तरा, पुनर्वसु, पुष्य, रेवती, धनिष्ठा, यां वरनवीं, वस्त्रें धारण करावीं.

सुवर्ण माणिक रत्ने मोती धारणासदिवस.

अश्विनी, रेवती, धनिष्ठा, हस्त, स्वाती, विशाखा, अनुराधा, यां नक्षत्रांवर आणि रवि, भौम, गुरु, शक्र, सोम यां वारांवर मोतीं, सुवर्ण मणि, पोवळीं, हस्तिदंताचे चुडे, नवे शंखवाची पूजा करणें, तांबडें वस्त्र या कृत्यास शुभ होय.

स्वश्रकर्मसिनक्षत्रें.

पुष्य रेवती अश्विनी मृग ज्येष्ठा हस्त चित्रा स्वाती पुनर्वसु श्रवण धनिष्ठा शततारका हीं नक्षत्रें उक्त होय आणि भौम, शनि हे वज्र.

विद्याभ्यासास नक्षत्रें.

मृग, आर्द्रा, पुनर्वसु, पुष्य, आश्लेषा, मूळ, हस्त, अश्विनी, पूर्वा, पूर्वाषाढा, पूर्वाभाद्रपदा, चित्रा, स्वाती, श्रवण, या, नक्षत्रांवर, मुलास प्रथम विद्याभ्यासास आरंभ करावा सिध्द होय.

औषधें घेण्यास दिवस.

रेवती अश्विनी पुनर्वसु पुष्य हस्त चित्रा स्वाती श्रवण धनिष्ठा शततारका अनुराधा मूळ मृग यांजवर औषधें घ्यावीं.

सूर्य व चंद्र नक्षत्रें.

अश्विनी भरणी कृत्तिका आर्द्रा पुनर्वसु पुष्य आश्लेषा मघा पूर्वा, षाढा, उत्तराषाढा श्रवण धनिष्ठा उत्तरा रेवती, हीं चंद्र नक्षत्रें आणि शेषजीं उरलीं तीं सूर्य नक्षत्रें जाणावीं. याचें फळ दिवस नक्षत्र आणि महा नक्षत्रें हीं दोन्ही सूर्य असलीं तर वायु सरेल आणि दोन्ही चंद्र नक्षत्रें आलितर पर्जन्य पडणार नाही. जेव्हां सूर्य आणि चंद्र असीं येतील तेव्हां वृष्टी होत्ये असें जाणावें.

गुरु चुकल्याचा प्रश्न.

सूर्य नक्षत्रा पासून दिवसे नक्षत्रा पावेतो प्रथम ९ नक्षत्रांत आलें तर गुरु वनांत आहे, पुढें ६ नक्षत्रांत आलें तर मार्गी आहे त्यापु

सहदेवमताचें.

(३९)

७ नक्षत्रांत आलें तर गृहास लवकर येईल. त्या पुढें दोन नक्षत्रांत आलें तर सांपडणार नाही. नंतर पुढें ३ नक्षत्रांत आलें तर मृत्यु पावले असें जाणावें. राज्यभंगयोग. शनिवार, रविवार, मंगळवार यावारीं अमावास्येस अश्विनी किंवा स्वाती नक्षत्र आणि आयुष्मान् योग असा योग आला तर पक्षी, पक्ष, जंगम स्थावर व राजे जन याचा नाश आणि राजभंग हो.

इंद्रधनुष्याचें फळ.

रात्रीस धनुष्य आणि दिवसास उल्का आणि दिवसास नक्षत्रें पात व रात्रीस धूम केतू व भूमी कंप अशीं दुष्ट श्रिहें झालीं तर देश क्षयकारक होईल व दुःकाळ पडेल.

जन्म कार्की मूळ नक्षत्र कोठेंतें

वृषभ, वृश्चिक, सिंह, कुंभ या चोहोंतून एरवादे लक्ष्मी जन्म झाला असतां त्या दिवशी मूळ नक्षत्र स्वर्गी आहे त्याचें फळ राज्य प्राप्ती आणि मिथुन, तूळ, कन्या मीन, या लक्ष्मी जन्म जहाला असतां पाताळीं आहे त्या लक्ष्मीचें फळ धन प्राप्ती आणि मेष, धन, कर्क, मकर या लक्ष्मी जन्म जहाला तर मृत्यु लोकीं, आहे त्याचें फळ सर्वकुटुंबास वाईट असें बारा लक्ष्मीचें फळ वेग वेगळें घेउन जाणावें.

आश्लेषानक्षत्राचानराकार वृक्ष त्याचें जन्म फळ.

प्रथम ५ घटिका मस्तक त्याचें फळ राज्य प्राप्ती, द्वितीय ७ घ० मुख हें बापास वाईट. तिसरा विभाग २ घ० नेत्र हा मातेस वाईट चवथा विभाग ३ घ० गळा त्याचें फळ स्त्रीरत पांचवा वि० ४ घ० दोन्ही खांदी हापितृ भक्त साहावा वि० ५ घ० दोन्ही बाहू फ० बळकट, सातवा विभाग ११ घ० हृदय आत्म घातकीं आठवा वि० ६ घ० दोन्ही दोपे त्यागीं नववा विभा० ९ घ० गुह्य भोगीं दाहवा वि० ५ घ० दोन्ही पाय धनवान् जाभागांत जन्म होईल त्याचें फळ स्थान परतें घ्यावें.

मूलाचें नांव ठेवण्यास दिवस.

जन्मा पासून १६, २०, २२, १०० हे उक्त आणि वृषभ, सिंह, कुंभ, वृश्चिक, हीं लेगें शुभ आणि रवि, बुध, गुरु, शक्र, शनि हे वार शुभ रिक्ता तिथ्यादि दुष्ट योगादि वर्जित करून शुभपाहून नाम ठेवा.

पर्जन्य प्रश्न.

(४०)

ज्योतिषरत्न.

आषाढ कृष्ण पक्षीचे एकादशीस रोहिणी नक्षत्र आलें असतां मध्यम धारण होईल, दशमीस आलें तर सुभिक्ष होईल, द्वादशीस पडेतर दुर्भिक्ष (दुकाळ) पडेल. प्रातः काळीं मेघगर्जन, दोन प्रहरीं थोडा थोडा पाऊस आणि रात्रीस निरफ्न असें झाल्यास त्या वर्षी दुकाळ पडेल.

दोहोरा.

आषाढ शुद्ध पंचमीस मकरे बादलबीज ॥ कणबे चोधन करोरा रवोवैल परबीज ॥ रात्कुटि पुरचादनादिन कूअफ्न छाव ॥ सहादेव कह माडकी या हि दुकल न कोपाव.

आषाढ शुद्ध पंचमीस वादळ सुटोन विजयमली असतां पुढें सुभिक्ष होईल. हाणून सहदेव हाणाला शिल्लकेचें धान्य विकून पैका करा. आणि त्या दिवशीं दिवसास अफ्न रात्रीस चांदणें असें झाल्यास पुढें दुकाळ पडेल असें जाणावें. - कुंभ, कर्क, वृषभ, मीन मकर, रश्मिक, तूळ, ह्या सात लग्नावर सूर्य महानक्षत्र निघालें असतां पर्जन्य पुष्कळ पडेल. तसेंच अश्विनी, मृग, पुष्य, रेवती, श्रवण, मघा, स्वाती, ह्या दिवस नक्षत्रीं सूर्यानें महानक्षत्रीं प्रवेश केलातर पाऊस पुष्कळ पडेल.

स्त्रीपुरुषनपुंसकनक्षत्रे.

आर्द्रा पुनर्वसु पुष्य आश्लेषा मघा पूर्वा उत्तरा हस्त चित्रा स्वाती हीं दहा स्त्री, नक्षत्रे होत. मूळ पूर्वाषाढा उत्तराषाढा श्रवण धनिष्ठा शततारका पूर्वाभाद्रपदा उत्तराभाद्रपदा रेवती अश्विनी भरणी कृत्तिका रोहिणी हीं १४ पुरुष नक्षत्रे. विशारवा अनुराधा ज्येष्ठा हीं तीन नपुंसक नक्षत्रे होत. नपुंसक नक्षत्रीं स्त्री महा नक्षत्र आलें असतां वारा फार सुटेल आणि दोन्ही स्त्री नक्षत्रे आलीं तर आप्णें येतील. एक स्त्री एक पुरुष असा योग आलातर पाऊस पुष्कळ पडेल.

जन्मकाळचीं फळे.

कृष्णचतुर्दशीचें फळ - याचे भाग ६ त्याचीं फळे पहिल्या दहा घटिका सर्वास शुभ, दुसरा भाग वापास वाईट, ३ भाग आर्द्रास, ४ मामास, ५ गोत्रज्यांस ६ धननाशक असें जाणावें. अमावास्येचें जन्मफळ - १४ शी सह अमावास्येस लग्नाची बाय-

सहदेवयतानें.

(४१)

को अथवा दासी, गाय, होस, घोडी, हत्तीण हीं जर प्रसूत झालीं तर घर धन्याची संपत्ती जाईल, आयुष्याचा नाश होईल. दिनस्तय वक्र योग जन्मफळ - क्षय दिवस व व्यतीपात, कल्याणी, वृळ, गंड - अतिगंड वैधृती परिघाचें अर्ध यमघंट, कारुगंड, मृत्युयोग आणि दारुणयोग यांजवर लेंकरू जन्मलें तर सर्व घराचा घर भंग होईल. एक वर्ष पर्यंत आई बापांनीं त्याचें तोंड पाहून ये. अथवा शांति करावी. ज्येष्ठांत लेंकरू जन्मलें त्याचें फळ - ज्येष्ठा नक्षत्रीं जन्म झाला असतां त्याचे भाग १० प्रथम ६ घटिकांचा भाग १ ला मातेचे आईस, २ रा आईचे बापास ३ मामास ४ आईस ५ त्याच मुलास ६ मावा बंदास ७ सासू सासऱ्यास वडील भावंडांस ९ सासूचे वापास १० प्रसूत झाल्या घरातील सर्व माणसांस वाईट.

मूलपाळण्यांत घालावयास दिवस.

जन्म जाहल्या पासून मुलास बारावा दिवस आणि कन्येस तेरावा दिवस असे पाळण्यांत देवण्यास चांगलें नक्षत्र पहाणें गरज नाही.

मुलाचे उद्यावण करण्यास दिवस.

तिन्ही पूर्वा, आर्द्रा, भरणी, आश्लेषा आणि भौम, शनि हे अवतार वार नंदा, पर्वणी रिक्ता आणि सप्तमी, द्वादशी हीं सकळ वर्जकरून साहावे अथवा आठवे महिन्यांत मुलास आणि कन्येस पंचममासविषम उक्त वृषभ मकर मिथुन कन्या या लग्नीं बळ पाहून शुकूपक्षीं श्रमयोगीं अन्न भक्षण क० योगिनी कोठेंतें पहाणें.

प्रतिपदा नवमी ह्या तिथींस योगिनी पूर्वेस द्वितीया दशमीस उत्तरेस, तृतीया एकादशी अग्रयेस ४ र्थी १२ शी नैऋत्येस ५ मी १३ शी दक्षिणेस ६ शी १४ शी पश्चिमेस ७ मी पौर्णिमा वायव्येस आणि अमावास्या ८ मी ईशान्येस या प्रमाणें योगिनी जाणाव्या (त्याचें फळ) योगिनी पृष्ठ भागीं अथवा वामभागीं घेऊन गमन नित्या नित्य करावें शुभ होत. काळ कोणते वारी कोठें - रविवारी काळ उत्तरेस सोमवारी वायव्येस मंगळवारी पश्चिमेस बुधवारी नैऋत्येस गुरुवारी दक्षिणेस, शुकृवारी अग्रयेस, शनिवारी पूर्वेस या प्रमाणें काळ जाणावा त्याचीं फळे रवि अथवा गुरु या वारीं पूर्वेस गमन केलें असतां काळ वाम पृष्ठ भागीं येतो. सकळ कार्ये सिध्दीस जातात सोम आणि शुकृवारी

(४२)

ज्योतिषरत्न.

दक्षिणेस गमन करावें, शौभ वारीं पश्चिमेस, शनिवारीं उत्तरेस, गमन करावें कार्यसिद्धी. गावांस गेलियाचा प्रवृत्त. तीथ प्रहर वार नक्षत्र हीं एकत्र करून सातानी भागावें शेष उरल्याचे फळ १ उरितर निघाला नाही, २ उ० वाटचालत आहे, ३ उ० अर्ध वाटेस आला, ४ उ० गांवाजवळ आला, ५ उ० परत माघारी गेला ६ उ० त्यास काहीं दुःखणें लागलें. काहीं न उरितर मृत्यु पावला असें जाणावें.

नक्षत्रयोनी इत्यादि

नक्षत्र	योनि	वैरयोनि	गण	नाडी	नक्षत्र	योनि	वैरयोनि	गण	नाडी
अश्विनी	अश्व	हैस	देव	आद्य	स्वाति	टोणगा	अश्व	देव	अंत्य
भरणी	गज	सिंह	मनुष्य	मध्य	विशाखा	व्याघ्र	गाय	राक्षस	अंत्य
कृत्तिका	मेंढा	वानर	राक्षस	अंत्य	अनुराधा	हरण	श्वान	देव	मध्य
रोहिणी	सर्प	सुंगुस	मनु	अंत्य	ज्येष्ठा	मृग	श्वान	राक्षस	आद्य
मृग	सर्प	सुंगुस	देव	मध्य	मूळ	श्वान	सुंगुस	राक्षस	आद्य
आर्द्रा	श्वान	सुंगुस	मनुष्य	आद्य	पूर्वाषाढा	वानर	मेंढा	मनुष्य	मध्य
पुनर्वसू	मांजर	उंदीर	देव	आद्य	उत्तराषाढा	सुंगुस	सर्प	मनु०	अंत्य
पुष्य	मेंढा	वानर	देव	मध्य	अश्लेषा	नकुल	सर्प	मनु०	अंत्य
आश्लेषा	मांजर	उंदीर	राक्षस	अंत्य	श्रवण	सुंगुस	सर्प	देव	अंत्य
मघा	उंदीर	मांजर	राक्षस	अंत्य	धनिष्ठा	वानर	मेंढा	राक्ष०	मध्य
पूर्वा	उंदीर	मांजर	मनु०	मध्य	शतताराका	सिंह	गज	राक्ष०	आद्य
उत्तरा	गाय	व्याघ्र	मनु०	आद्य	पूर्वाभाद्रपदा	अश्व	हैस	मनु	आद्य
हस्त	हैस	अश्व	देव	आद्य	उत्तराभा०	गज	सिंह	मनु०	मध्य
चित्रा	व्याघ्र	गाय	राक्ष०	मध्य	रेवती	पदर	व्याघ्र	देव	अंत्य

सहदेव मताचें.

(४३)

विहीर खणावयास दिवस.

रोहिणी नक्षत्रा पासून दिवस नक्षत्रा पावेतां द्यावयाचीं त्याचा क्रम सांगतो. मीन, कर्क, मकर, ह्या तिन्हीं राशींस चंद्र असतां पुष्कळ पाणी लागेल. वृषभ, कुंभ, या राशींस चंद्र असतां तदर्थ पाणी लागेल. वृश्चिक तूळ ह्या राशींस चंद्र असतां अल्प स्वल्प पाणी लागेल. शेष राशींस चंद्र असतां पाणी लागणार नाही.

दुसरा प्रकार:- हस्त, चित्रा, स्वाति, धनिष्ठा, शतताराका, मघा तिन्ही उत्तरा रोहिणी आणि आर्द्रा या ११ नक्षत्रांचीं विहीरी तळीं आदिकरून यांस आरंभ करावा. ह्मणजे पाणी लवकर व विपूल लागून काहीं घात न होतां आरंभ कर्त्याचे हातून काम शेवटास जाईल.

इशान्या
१ न० १ स्थान
मध्यम जल

पूर्व
३ नक्षत्रें २ स्थान
नजल

१ न० २ स्थान
अग्रय
मध्यम जल

१ न० ३ स्थान
अग्रय
मध्यम जल

मध्ये
रोहिणी ३ न० प्रथम
मशीघ्र जल लागे

१ न० ४ स्थान
अग्रय
मध्यम जल

१ न० ५ स्थान
अग्रय
मध्यम जल

१ न० ६ स्थान
अग्रय
मध्यम जल

१ न० ७ स्थान
अग्रय
मध्यम जल

पिंगळ्याचा शकुनरात्रीचा.

पहिला प्रहर उजवा बोले लाभ सांगे. डावा बोले दुःख सांगे. पुढें बोले तरी राज प्राप्ती सांगे पाठीशीं बोले सर्व सरव सांगे. दुसरा प्रहर:- उजवा बोले संतोष सांगे डावा बोले जय सांगे पुढें बोले तरी यथेष्ट मार्गे जाऊन को पाठीशीं बोले तरी घृत भिक्षान्न भोजन सांगे. तिसरा प्रहर:- उजवा बोले तरी राजभेट सांगे डावा बोले राजभय सांगे. सचुरव बोले बंधन सांगे पाठीशीं बोले स्त्रीलाभ सांगे. चवथा प्रहर:- उजवा बोले घृत भोजन सांगे डावा बोले तरी लाभ

(४४)

ज्योतिषरत्न.

सांगे पाठीशीं बोलें संवाय सांगे पुढें बोलें तरी शत्रुभय राजभय सां-
जाती भेद.

पिंपळ बाह्याण, वड गुरव, आंबाभूद लिंब कोळी, चिंचरवारीक, पा-
बाण पाथर्वद, भित्तगवडी, सागवान केतार, बाभळ मांग, मोहो चापार.

राशि.	वर्ण.	वश्य.	स्वामी.	घातवार.	घातनक्ष.	घाततिथी.	घातमास.	घातयोग.	घातकरण.	घातपक्ष.
मेष	सत्रिय	चतुष्पद	मौम	रविवार	मघा	१६/११	कार्तिक	विष्णु	बव	१
वृषभ	वैश्य	चतुष्पद	शक्र	शनिवा.	हस्त	११/११	मार्गशी.	सुकर्म	शकुनी	२
मिथुन	शूद्र	मानव	बुध	सोमवा.	स्वाती	२१/१२	आषाढ	परीय	चतुष्पद	३
कर्क	विप्र	जलचर	चंद्र	बुधवा.	अशुभा.	२१/१२	पौष	व्यापत	नाग	४
सिंह	सत्रिय	वनवा.	रवि	शनिवार	मूळ	३१/१३	ज्येष्ठ	धृती	बव	५
कन्या	वैश्य	मानव	बुध	शनिवा.	श्रवण	११/११	आश्विन	इक्ष्वा	कोकव	६
तूळ	शूद्र	मानव	शक्र	गुरुवार	शततस	२१/११	माघ	सुकर्म	तैत्ति	७
हृषिक	विप्र	कीटक	मौम	शक्रवा.	रेवती	११/११	अश्विन	व्यतिपा	गर०	८
धन	सत्रिय	मानव	गुरु	शक्रवा.	भरणी	२१/१३	श्रवण	वज्र	तैत्ति	९
मकर	वैश्य	जलचर	शनि	मंगळवा.	रोहिणी	२१/१४	वैशाख	वैधृती	शकुनी	१०
कुंभ	शूद्र	मानव	शनि	गुरुवार	आर्द्रा	३१/१३	चैत्र	गंड	किष्कि	११
मीन	ब्राह्मण	जलचर	गुरु	शक्रवा.	आश्लेषा	२१/११	फाल्गुन	वज्र	चतुष्पद	१२

सह देव मलाचें.

(४५)

चौराचा प्रश्न.

मेष लग्नी ब्राह्मण चोर, वृषभ क्षत्रिय, मिथुन वैश्य, कर्क वरदचोर, सिंह सज्जन चौ०, कन्या परकी बायको, तूळ रुग्ण, हृषिकेश्वर चोर, धन सासूचोर, मकर भगिनीचो. कुंभ उररांनी नेलीं मीनेभूमीतगेलीं सा पडणार नाहीं.

कार्याचा प्रश्न.

प्रश्न विचारणाराचें तोंड ज्या दिशेस ती दिशा, प्रहर, वार, नक्षत्र हीं एकत्र करून ८ नी भागावें शेष उरें त्याचें फळ शेष ११ तर लोकां र कार्य सिध्द होईल. ४१ उरें ३ तीन दि० कार्य होईल. ३१ उरें २ अ वकाशानें कार्य होईल. २० उरें १ कार्य होणार नाहीं.

शिकपाल जंबुक प्रश्न.

तिथी, वार, दिशा, नक्षत्र, प्रहर हीं एकत्र करून ८ नी भागावें शेष उरें त्याचें फळ. १ नाश २ घात ३ लाभ ४ संतोष ५ जय ६ उत्साह ७ हानी. मृत्क.

काक स्पर्शकून.

कावळा रुग्णाचे शिरीं बैसे तरीं नवव्यासे चाईत, पाठीवर बै० भावडां सवा०, पुरुषाचे शिरीं बै० मायबापासीवा० माय बाप नसले तर दुःख पें सांगें.

काकशब्द प्रश्न.

काक शब्द ऐकून आपलीं छाया पादें करून मोजून त्यात १३ मिक वावे आणि ६ नी भागावें शेष उरें त्याचें फळ १ लाभ २ खेद ३ सौ ख्य ४ भोजन प्राप्त होईल. ५ धनलाभ आणि शेष कांहीं न उरें तर अ श्रम जाणावें. पंख पसरून डोकें हालवील तर गमन सांगे. चूच उडून गार्कि मारील तर मरण आणि गमन कर्ता बोलें. सरव संपदासां.

होला घरांत गेल्याचा गूण.

होला (कवडा) घरांत जाऊन बाहेर निघे तरी घर धन्यास चाईत बसला तर लेंकरांस चाईत, एक महिना घरांत राहूनये आणि घ रांत घुगेला (शब्द केला) तर अन्न मिके नाह्या पार जाईल अथ- वा देव्हान्या वर बसेल तरी संपूर्ण घरांतील माणसांस चाईत.

अपवकून.

वावडा, बोंवडा, फांटीं चाचा भारा, तेथें भेटें गोकडा तरी अपडा न होय गोकडा.

शिं केचा प्रश्न.

(४४)

ज्योतिषरत्न.

सांगे पाठीशीं बोलें संशय सांगे पुढें बोलें तरी शशुभय राजभय सां-
जाती भेद.

विषक बाह्याण, वड गुरव, आंबाभूद लिंब कोळी, चिंचरवारीक पा-
वा पा पाथर्वद, भितगवडी, सांगयान केतार, बाभळ मांग, मोहा चाभार.

राशि.	वर्ण.	तय	स्वामी	घातवार	घातनक्ष	घाततिथी	घातमास	घातयोग	घातक्षण	घातघात
मेष	स्त्रीय	चतुष्पद	श्रीम	रविवार	मघा	१६/११	कार्तिक	विष्णु	बव	१
वृषभ	वैश्य	चतुष्पद	शुक्र	शनिवार	हस्त	११/११	मार्गशी	सुकर्ण	शकुनी	२
मिथुन	वृद्ध	मानव	बुध	सोमवार	स्वाती	२६/१२	आषाढ	परीध	चतुष्पद	३
कर्क	विप्र	जलचर	चंद्र	बुधवार	अनुषा	२१/११	षीष	व्याघात	नाग	४
सिंह	स्त्रीय	वनवर	रवि	शनिवार	मूळ	३६/१३	ज्येष्ठ	भुती	बव	५
कन्या	वैश्य	मानव	बुध	शनिवार	आश्लेष	११/११	आषाढ	ब्रह्म	कोळव	६
तूळ	वृद्ध	मानव	शुक्र	गुरुवार	शततारा	२६/११	माघ	सुकर्ण	तेतील	७
वृश्चिक	विप्र	कीटक	श्रीम	शुक्रवार	रेवती	१६/११	अश्वीन	व्याघात	गर	८
धन	स्त्रीय	मानव	गुरु	शुक्रवार	मरणी	३६/१३	श्रवण	वज्र	तेतील	९
मकर	वैश्य	जलचर	शनि	शुक्रवार	रोहिणी	२६/११	चैत्र	वैद्युती	शकुनी	१०
कुंभ	वृद्ध	मानव	शनि	गुरुवार	आर्द्रा	३६/१३	चैत्र	गंड	विष्णु	११
मीन	ब्राह्मण	जलचर	गुरु	शुक्रवार	आश्लेषा	११/११	फाल्गुन	वज्र	चतुष्पद	१२

सहदेव मताचें.

चौराचा प्रश्न.

(४५)

मेष लक्ष्मी ब्राह्मण चोर, वृषभ स्त्रीय, मिथुन वैश्य, कर्क वृद्ध चोर, सिंह सज्जन चौ०, कन्या परकी बायको, तूळ स्त्री, वृश्चिके मयतारचो, धन सासूचोर, मकर भगिनीचो. कुंभ उररांनीं नेलीं मीने भूमीत गेली सा पडणार नाही.

कार्याचा प्रश्न.

प्रश्न विचारणाराचें तोंड ज्या दिशेस ती दिशा, प्रहर, वार, नक्षत्र हीं एकत्र करून ८ नी भागावें शेष उर त्याचें फळ शेष ११ तर लौकिक कार्य सिध्द होईल. ४१६ उरत ० तीन दि० कार्य होईल. ३१७ उरत ० अ वकाशाचे कार्य होईल. २१० उरत ० कार्य होणार नाही.

शिकपाल जंबुक प्रश्न.

तिथी, वार, दिशा, नक्षत्र, प्रहर हीं एकत्र करून ८ नी भागावें शेष उर त्याचें फळ. १ नाश २ घात ३ लाभ ४ संतोष ५ जय ६ उत्साह ७ हानी. मृत्क.

काक स्पर्श शकुन.

कावळा स्त्रीचे शिरीं बैसे तरी नवऱ्यास वाईट, पाठीवर बै० भाचंडां सवा०, पुरुषाचे शिरीं बै० मायबापासी वा० माय बाप नसले तर दुःख पें सांगें.

काकशब्द प्रश्न.

काक शब्द ऐकून आपलीं छाया पादें करून मोजून त्यात १३ मिळवावे आणि ६ नी भागावें शेष उरल त्याचें फळ १ लाभ २ खेद ३ सौख्य ४ भोजन प्राप्त होईल. ५ धनलाभ आणि शेष कांहीं नउरें तर अशुभ जाणावें. पंख पसरून डोंकें हालवील तर गमन सांगे. चूच उडून गळी मारील तर मरण आणि गमन कर्ता बोलें. सरबसं पदासां.

होला घरांत गेल्याचा गूण.

होला (कवडा) घरांत जाऊन बाहेर निघे तरी घर धन्यास वाईट बसला तर लेंकरांस वाईट, एक महिना घरांत राहून ये आणि घरांत घुमेल (शब्द केला) तर अन्न मिळे नाह्या पार जाईल अथवा देव्हान्या वर बसेल तरी संपूर्ण घरांतील माणसांस वाईट.

अपवृत्त.

पोचडा, बोचडा, फांटीं याचा भारा, तेथें भेंदें गोकडा तरी अपडा न होय गोकडा.

शिंकेचा प्रश्न.

पूर्व.	आग्नेय	दक्षिण	नैऋत्य	पश्चिम	वायव्य	उत्तर.	इशान्य.
१ लाभ	१ संताप	१ लाभ.	१ लाभ.	१ दुःखमन	१ शिपुदर्शन	सत्यवार्ता	कार्यसि.
स्वरु	सखलाप	२ नाश.	२ असृत.	२ लक्ष्मी.	२ संताप	सर्वनाश	काळसां
३ मैत्रभेरी	३ मित्रभे.	३ गमन	३ पुत्रलाभ	३ काळ.	३ पुत्रला.	३ व्याधी.	३ लाभ
४ भोजन	४ काळ	४ अर्थला	४ मैत्रभे०	४ भोजन	४ दरगमन	४ लक्ष्मी.	४ लक्ष्मी

ज्योतिषरत्न.

नैर्ऋत्य	पश्चिम	वायव्य	उत्तर	ईशान्य
१ लाभ	१ दुरवसन	१ रिपुदर्शन	सत्यवार्ता	कार्यसि
२ अमृत	२ लक्ष्मी	२ संताप	सर्वनाश	काळसां
३ पुत्रलाभ	३ काळ	३ पुत्रला	३ व्याधी	३ लाभ
४ यैवमेव	४ भोजन	४ दरगमन	४ लक्ष्मी	४ लक्ष्मी

पिंगळ्याचा प्रश्न.

१ नारी भैर	धनला०	धनला०	धनला०	राजभै०
२ भोजन	२ नाश	कार्यसि०	२ नाश	२ लाभ
३ सरव	३ कालभ०	राजभै०	काळभय	काळभ०
४ धनला०	कार्यसि०	अन्नला०	राजभैरी०	चौरभ०

पालीचा प्रश्न.

१ नारीशे.	अन्नला.	१ सरव.	अन्नला.	अन्नला.
अन्नला.	२ नाश.	३ जीवन	२ नाश.	नाश
३ सरव	३ चिंता.	३ सरव	३ चिंता.	३ काळस
४ नाश.	कार्यसि.	अन्नला.	कार्यसि.	४ अर्थ-

कतरें फड फडी०

१ कष्ट.	१ नाश.	१ काळ.	१ स्फुरव.	१ चळण.
२ सर्वना.	२ अर्थला.	२ विघ्न.	२ लाभ.	२ मैत्रमे.
३ विघ्न.	३ अन्न.	३ स्फुरव.	३ नाश.	३ कळ.
मिचला.	४ पीडा.	४ लाभ.	दुर्लभ.	४ पीडा.

ककरी कावळ्याचा प्रश्न.

नला०	१ धन.	कार्यसि०	लाभ.	१ अन्न.	लाभ
स्वरव.	२ कार्यसि	२ स्वरव.	कार्यसि०	२ स्वरव.	कार्यसि
काळम.	३ चौरम.	३ अन्न.	३ धन.	३ नाश.	राजमे०
अर्थला.	नारी भेट	४ स्वरव.	४ स्वरव.	अर्थला०	अर्थला

स्फुट दोहारे.

मायाचमकेबीजली ॥ दीननछुटेबाव ॥ सहादेव कहेभाडकी ॥ घर
मेबछडालाव ॥ १॥ पश्वमचमकेबीजली ॥ उत्तरछुटेबाव ॥ सहा
देव कहेभाडकी ॥ यहीदुकलनकोपांव ॥ चंदाभयोउदास ॥ बानुआ
वेनील ॥ सहदेव कहेभाडकी ॥ सबलोगनकोअछाहोजावेदिल ॥

सहदेवमताचे.

(80)

॥३॥ मीनमेरवच्यार ॥ आधाज्यादाबैलघडाजान ॥ औरआ-
धामकरळूगाय ॥ बाकीसब आधाजादाजान ॥ ४॥ जबचल
तबयासूर ॥ गोहिररवेंपांव ॥ सहदेवकभासबमुहूर्तनकोथेहै
राव ॥ ५॥ दीनकूआवेधकां ॥ साजनकोअंगारबरसेतबाव ॥
कैसाउपांवकिंजियो ॥ दुनयाकरतहायहाय ॥ ६॥ दोनोंसूरसंधेच
लत ॥ एकपरएकजात ॥ सहदे० ॥ वाकोकामनाशहोत ॥ ७॥ दीहना
सरसाफचले ॥ बयाबेहेकुंद ॥ सहदे० ॥ वाकोमीलेमुकुंद ॥ ८॥ दो
रातेदोपिते ॥ चंदाबरनच्यार ॥ आगेहिस्सारवपरपिंजिये ॥ कांचन
होततत्काल ॥ ९॥ तोरसपारा ॥ मोरसगंधक ॥ दोनोमिलकेनाग
सहारा ॥ नागमारनागीनकुंदीजे ॥ सबपृथ्वीभरकांचनकरली
जे ॥ ११॥ राणीजयारणचंदे ॥ बिशारवाचरतगाय ॥ स्वातीदि-
वापडेतो ॥ पृथ्वीप्रलयहैथाय ॥ छनननबाजतपूर ॥ बचबबप-
श्विमविजलीजान ॥ सह० ॥ मेघबरसतसुजान ॥ १२॥ ज्यासुरव
सूरजसामेटगआवे ॥ रवूनबटुदहोजान ॥ सहदेव० ॥ धनुरवचे
आकाशजान ॥ १३॥ रोहिणीनेंगाळलेआंडें ॥ मृगानेंझाडलीपा
ठ ॥ सहदे० ॥ पाउसगेलादिवससाठ ॥ १४॥ रोहिणीगाजे ॥ मृग
जे ॥ आर्द्राआवेपूर ॥ सह० ॥ घरघरबाजेतूर ॥ १५॥ पहिलीपडेप
च ॥ दुसरीवाहेवाव ॥ सह० ॥ कौणकुणाचा ॥ सर्वजातीनसाच
हिलीपांचगडगडाट ॥ दुसरीपांचपूर ॥ सहदेवकहेभाडळी ॥ घर
रबाजेतूर ॥ १७॥ ७ ॥ ७ ॥ ७ ॥ ७ ॥ ७ ॥ ७ ॥

हमणी.

मासदुष्णा तिथिगणा एकाउणें नक्षत्रजाणा ॥१॥ नऊचोबीसए.
कादशी ॥ हवाकशाला गांवचा जोशी ॥ कृष्णहितीयेचें नक्षत्र त्यापु-
ढील पुनवेस येईल तर चंद्रग्रहण होईल आणि शुद्धहितीयेचें नक्ष-
त्र अमावास्या येईल तर सूर्यग्रहण होईल असा सहदेव जो-
शाचा सिध्दांत आहे.

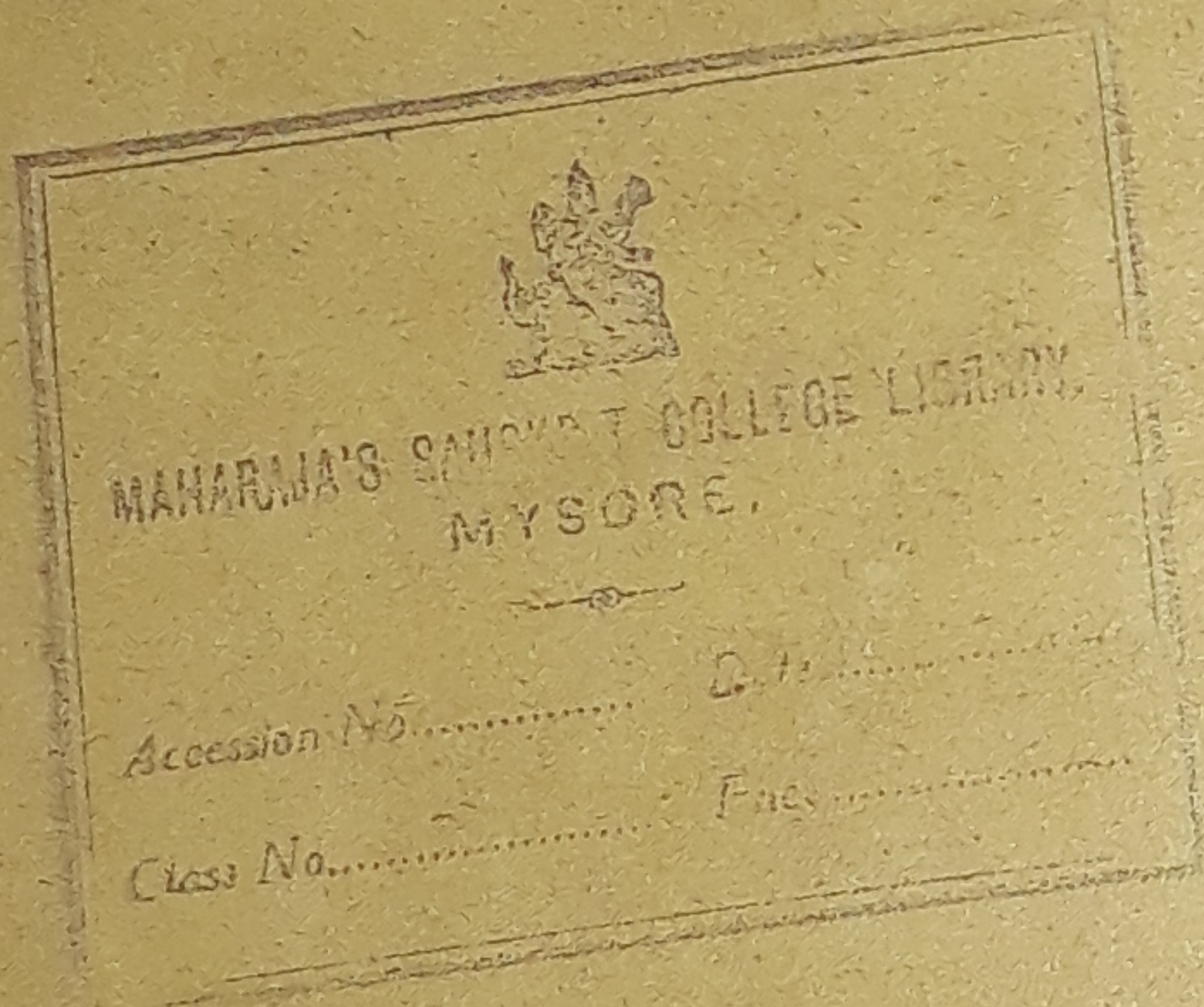
पुढें लिहिलेलें अधिक मासादि कोष्टकां वा० करोपतनाखजे
याणी कैलें तें त्यांचे परवानगी वरून या पुस्तकांत घेतलें आहे व त्यां
चेरजे शिवाय कोणास कोणतेही ठिकाणी छापण्यास अधिकार नाही.

(४०) ज्यातिषरत्न.
शके १६०१ पासून १०७३ पर्यंत अधिकमास वक्ष्य मास यांचें
कोष्टक.

ज्योतिषरत्न.

शके १६०१ यासून २०७३ पर्यंत अधिकमास वक्ष्य मास यांचे कोष्टक.

अदि १६०१ पासून २०७३ पर्यंत अधिकमास व क्षय मास यांचे कोष्टक										क्षयमास	
ज्येष्ठ १६०१	चै. १६०४	आ. १६०६	आ. १६०९	वै. १६१२	भा. १६१४	आ. १६१७	अ. १६१३	सं	मार्ग १६०३		
१६२०	अ. १६२२	१६२५	१६१८	१६३१	१६३३	१६३६					
१६३९	१६४१	१६४४	१६४७	१६५०	१६५२	१६५५					
१६५८	१६६०	१६६३	१६६६	चै. १६६९	१६७१	१६७४					
१६७७	१६७९	१६८२	ज्ये. १६८५	१६८८	आ. १६९०	१६९३					
वै. १६९६	आ. १६९८	१७०१	१७०४	१७०७	१७०९	१७१२					
१७१५	१७१७	१७२०	१७२३	१७२६	१७२८	१७३१					
१७३४	१७३६	१७३९	१७४२	१७४५	१७४७	१७५०	अश्वीन				
०७५३	१७५५	आ. १७५८	१७६१	अ. १७६३	१७६६	ज्ये. १७६९	१७६४	मार्ग १७६४			
१७७२	१७७४	१७७७	१७८०	१७८२	१७८५	१७८८					
१७९१	१९९३	१७९६	१७९९	१८०१	१८०४	१८०७					
चै. १८१०	१८१२	१८१५	१८१८	१८२०	१८२३	१८२६					
१८२९	आ. १८३१	१८३४	वै. १८३७	मा. १८३९	१८४२	१८४५					
१८४८	१८५०	१८५३	१८५६	१८५८	१८६१	१८६४					
१८६७	१८६९	१८७२	१८७५	१८७७	१८८०	१८८३					
१८८६	१८८८	१८९१	१८९४	१८९६	आ. १८९९	१९०२	अश्वी	मार्ग			
अ. १९०४	१९०७	ज्ये. १९१०	१९१३	१९१५	१९१८	१९२१	१९०४	पो. १९०४			
१९२३	१९२६	१९२९	१९३२	१९३४	१९३७	१९४०					
१९४२	१९४५	१९४८	चै. १९५१	१९५३	१९५६	१९५९	का. १९५०	मा. १९५०			
१९६१	आ. १९६४	१९६७	का. १९६९	आ. १९७२	१९७५	वै. १९७८	मा. १९६९	मा. १९६९			
१९८०	१९८३	१९८६	१९८८	१९९१	१९९४	१९९७					
१९९९	२००२	२००५	२००७	२०१०	२०१३	२०१६	का. २००७	का. २००७			
२०१८	२०२१	२०२४	अ. २०२६	२०२९	२०३२	२०३५	का. २०२६	मा. २०२६			
२०३७	२०४०	वै. २०४३	आ. २०४५	२०४८	ज्ये. २०५१	२०५४	का. २०४५	पो. २०४५			
२०५६	२०५९	ज्ये. २०६२	२०६४	२०६७	२०७०	२०७३					

MYSORE: BOUND
BY
M. VENKETRAMANAYYA

MAHARAJA'S COLLEGE LIBRARY
MYSORE.
Accession No.
Class No.

MYSORE : BOUND
BY
M. VENKETRAMANAYYA

